



Ticaret Vekilinin tetkikleri

Müşküller izale ediliyor

Dün İzmirde vergi, ihracat ve ithalât meseleleri görüşüldü

Fevkalâde kazanç vergisi

İstanbul Ticaret Odası reisinin iştirak ettiği bir heyet fevkalâde kazanç vergisi etrafında mülâhazalar serdetti

İzmir 27 (A.A.) — Ticaret Vekili Dr. Bahçet Uz bugün vilâyet, komutanlık, Parti ve Belediye resmî ziyaretlerini bitirdikten sonra saat 11 de ihracat ve ithalât birlikleri umumî kâtipliğine gelmiş ve burada ilk defa İstanbul Ticaret Odası reisi Mitat Nemlinin de iştirak ettiği bir heyeti kabul etmiş, bu heyetin ticaret hayatımızın hal ve is-

(Devamı 5 inci sayfada)

Havalarıda faaliyet çoğaldı

Hamburga tekrar şiddetli bir akın yapıldı

Alman tebliği «Sivil halk önemli kayıplara uğradı, birçok binalar tahrib edildi»

30 Alman uçağı da İngiltereye hücum etti

Londra 27 (A.A.) — İngiltere hava nazırlığının Pazartesi tebliği: Dün gece bombardıman servisine mensub çok büyük bir uçak teşkilî Almanyada denizaltı inşaât merkezi ve büyük bir liman olan Hamburga taarruz etmiştir. Hava

(Devamı 5 inci sayfada)

Yeni Berlin büyük elçimiz dün Ankaradan ayrıldı

Ankara, 27 (Hususi) — Berlin büyük elçiliğine tayin edilen Saffet Arıkan bu akşamki ekspresle Berlin hareket etmiştir. Büyük elçi, istasyonda, Meclis Reisi Abdülhalik Renda, şehrimizde bulunan Vekiller, Parti genel sekreteri Memduh

(Devamı 5 inci sayfada)

Teşekkürlerimiz

«Son Posta»nın yıldönümünü haber vermek lutfunda bulunan meslektaşlarımızla, tebrik etmek zahmetini ihtiyar eden bütün dostlarımıza candan teşekkür ederiz.



Rusyada işgal edilen bir kasabanın hali

Tebliğlere göre doğuda vaziyet

Almanlar bir şehri hücumla zaptettiler

Alman ve Rumen tümenleri geniş bir cephe üzerinde Don nehrine ulaştılar

Sovyetlere göre Almanlar 2 ay içinde 2 milyon asker kaybetmişler

Almanlar Stalingrad önüne vardılar

Berlin 27 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Alman kuvvetleri iki gün süren çarpışmalardan sonra şiddetle müdafaa edilen ve kuvvetle tahkim edilmiş bulunan Rostof üstündeki Bataisk şehri hücumla zaptetmişlerdir

Savaş ve tahrib uçaklarımız burada piyademiye yol açmışlardır. Daha doğuda seyir teşküllerimiz cemuba doğru uzanmışlardır. Don nehri büyük derişinde Alman ve Rumen tümenleri zirhlî teşküllerle

(Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Rus ordusunun hayli zaman kazanmaya muvaffak olacağı anlaşılıyor

Şayed müttefikler Avrupa'da ikinci bir cephe açabilecekler Sovyetlerin bu dikkate şayan mukavemetlerinin büsbütün başka mahiyet alacağı bedihi idi

Yazan: Emekli General K. D.

Dünkü Alman resmî tebliği Rostof cenubunda Sovyetler tarafından kuvvetli bir tarzda tahkim ve şiddetle de müdafaa edilen Bataisk şehrinin iki günlük bir muharebeden sonra Alman kuvvetleri tarafından hücumla alındığını, büyük Don kavşında Alman ve Rumen piyade tümenlerinin, kendi hareketlerini tehire uğraşan Sovyet zirhlî ve piyade birliklerini genceye ata ata geniş bir cephe üzerinde Don nehri mecrasına ulaştıklarını, büyük Sovyet kuvvetlerinin Voronej köprübaşı mevzilerine yeniden tevcih ettikleri şiddetli taarruzun gene kanlı bir surette püskürtüldüğünü ve Voronej

(Devamı 5 inci sayfada)

Belediye iâşe müdürlüğü ve mürakabe komisyonu işlerini devir alıyor

Dün mülga iâşe müdürlüğü binasında valinin riyasetinde bir toplantı yapıldı



Ticaret Vekilimizin İzmirde muvasalatından iki intiba

Ticaret Vekâletinin vermiş olduğu son karar üzerine bölge iâşe müdürlüğünün elinde bulunmakta olan işlerin belediye devrine başlanmıştır. Yeni kararların tatbiki etrafında görüşülmek üzere dün mülga iâşe müdürlüğü binasında belediye reisi doktor

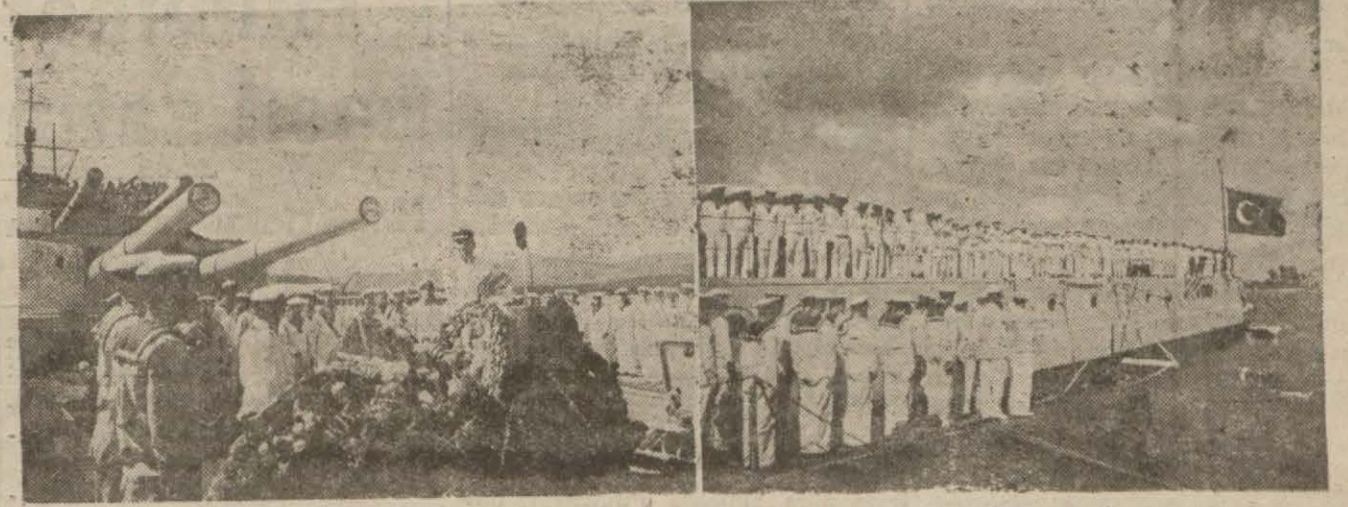
Lütfi Kadirin riyasetinde vali muavini Ahmed Kınık, belediye teftiş heyeti müdürü Necati Çiller, belediye iktisad ve iâşe müdürlerinin iştirakleriyle bir toplantı yapılmıştır.

Vali ve belediye reisini müdahale etti.

(Devamı 6 nci sayfada)

Dün “Yavuz,, da “Atılay,, şehidlerinin aziz hatıraları anıldı

Amiral: “Bu kahramanlar, mesleğimizde ve kalbimizde ebediyete kadar yaşayacaklardır,, dedi



Dün Yavuzda yapılan ihtifalden iki intiba

Adliye Vekilinin beyanâtı

Medeni kanunda yapılacak tadilat meselesi

Yeni Cezaevleri ve İstanbul adliye sarayının inşaatı



Hasan Menemencioglu

Birkaç gündüzenberi şehrimizde bulunan Adliye Vekili Hasan Menemencioglu dün saat 15 te İstanbul adliyesini ziyaret ederek bir mü-

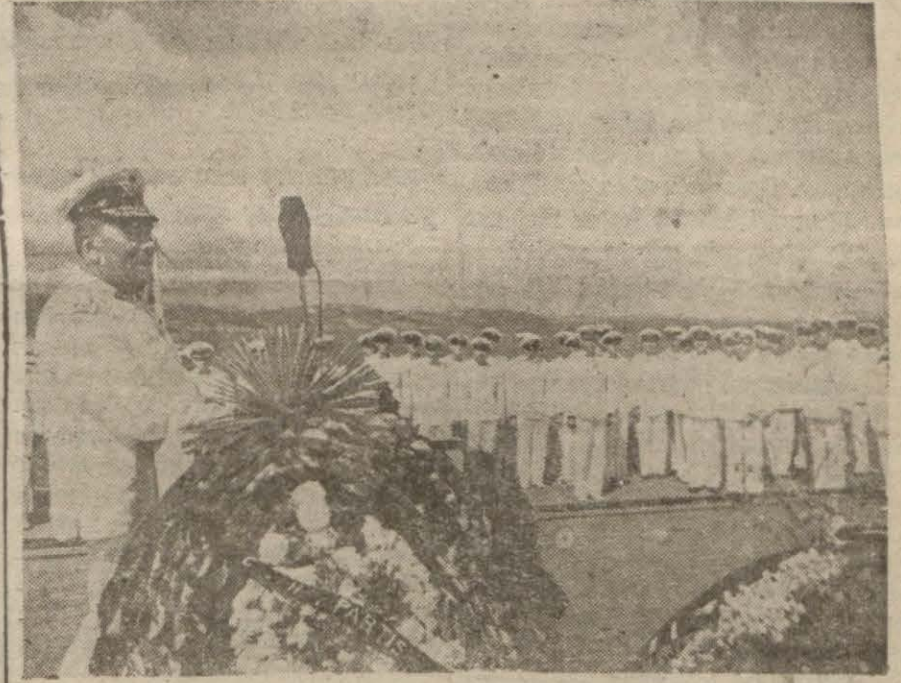
(Devamı 4/1 de)

Suikasd davası

Suçlular hakkındaki temyiz lâiyhaları ve dosyalar birinci ceza dairesine gönderildi

Ankara, 27 (Hususi) — Alman büyük elçisine suikasd yapmaktan suçlu Pavlof, Korniof, Abdürrahman ve Süleyman haklarındaki temyiz lâiyhaları ve dosyalar başmüdde idumilik tarafından tetkik edilerek birinci ceza dairesine gönderilmiştir. Önümüzdeki günlerde evrakın

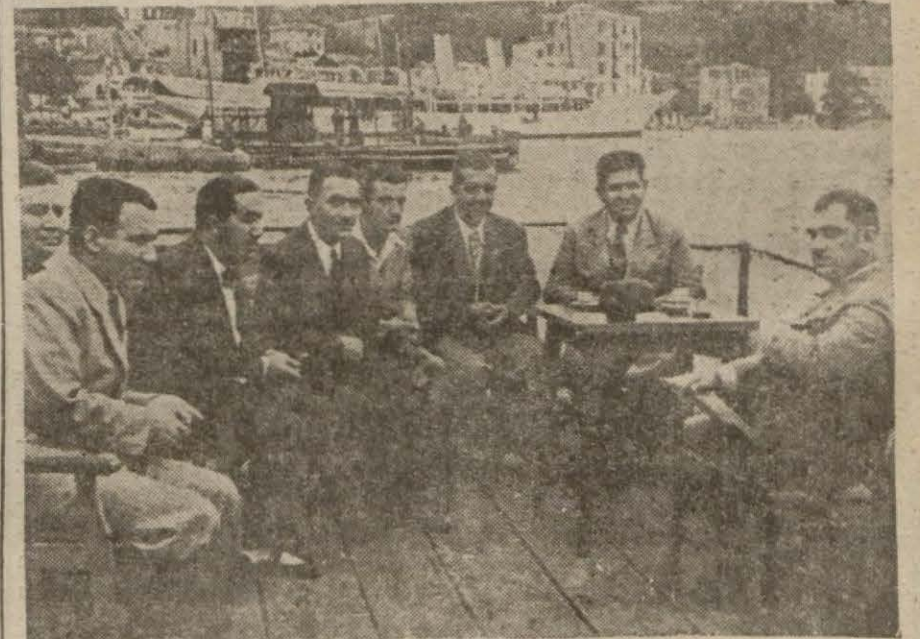
(Devamı 5 inci sayfada)



Donanma kumandanı Amiral Şükrü Okan hitabede bulunurken (Sureti mahsusada İzmirde teşem bir eda ile yaslanmış kahraman Yavuzdayız. Çanakkale dışında sulara gömülen 38 vatan evlâdının aziz hatıralarını yâd etmek için burada Yalıt körfezinin sakin sularına muh-

(Devamı 4/1 de)

Maarif Vekili dün spor sahalarını gezdi



Hasan Ali Yücel Galatasaray Denizcilik klübünde.

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Ali Yücel Vekâlete bağlı daire ve müesseselerde tetkiklerine devam etmektedir.

Vekil, dün beraberinde alakadalar bulunduğunda şehrimizin muhtelif semtlerindeki spor sahalarını gezmiştir.

Hasan Ali Yücel bu sahalardan

bir kısmının tamir ve islah ettirilmesi için Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü emrine Maarif bütçesinden tahsisat ayrılacağını bildirmiştir.

Vekil öğleden sonra Maarif Müdürlüğüne gelerek şehrimizin muhtelif tedris işleri etrafında Maarif Müdürü Muhsin Binaldan izahat almıştır.

Hergün

Ticaret Vekilinin
İzmirde yaptığı
Konuşmalarda göze
Çarpan iki nokta

Ekrem Uşaklıgil

Ticaret Vekilimizin İzmirde müstahsillerle ve tüccarlarla yaptığı konuşmaların tafsilâtını okunken iki nokta üzerinde ihtiyar-sız olarak durdum :

Müstahsiller ile tüccarlar üzüm ve pamuk meselelerinden bahsetmişler. demişler ki:

— Bu yıl üzüm satış fiyatı geçen yıldan biraz farklı olarak 60 kuruş olmalı, pamuk fiyatı 120 kuruş olmalıdır.

Üzüm ile pamukun maliyet fiyatlarının bu maliyet fiyatı üzerinde yaptığı tesiri buradan ölgülebilecek vaziyette bulunmadığımız için talebin ne dereceye kadar yerinde olduğunu tayin edemeyiz. ancak bu talep ile gene üzüm meselesi münasebetile izah edilmiş olan bir temenni arasında büyük bir tenakus bulunduğuna şüphe etmek de mümkün değildir.

Müstahsiller ile tüccarlar üzüm fiyatının artırılmasını istedikten sonra talebe şu temenniyi eklemişler:

— Üzümlerin dahilinde fazla istihlak için temin için ordu, mektepler ve hastanelere fazla miktarda verilmeli, ekmeğe haftada bir defa üzüm karıştırılmalı, fakir halka parasız şeker dağılırken bir miktar üzüm olarak verilmelidir.

Bizim bildiğimiz bir malın fiyatını artırmaya yahud eklenmesine o malın az yahud çok talep edilmesi ile ilgilidir. Eğer mal az isteniyorsa fiyat düşer, çok istenildiği takdirde ise fiyat artar.

İzmirde müstahsillerin ve tüccarların üzüm istihlakını artırmak için büyük teşkilatlara şimdiki kadar fazla miktarda verilmesini, haftada bir gün ekmeğe karıştırılmasını, kısmen şeker yerine bedava dağıtılmasını istediklerine bakılacak olursa iç piyasada üzüm istihlakının temenni edilen miktarda ulaşacağından şüphe etmekte olduklarına hükmedilebilir, o halde fiyat arttırmak istemenin sebebi nedir?

Bu münasebetle kaydedelim :

Eğer her vatandaş kendi sattığı malın fiyatını artırmak, buna karşılık olarak ta başkası tarafından satılan malın fiyatını düşürdüğünü görmek isterse bu istekten bir fiyat artışı doğar, bizim yapacağımız şey, yapmayı zaruretinde bulunduğumuz şey fiyatların tedricen artırılmasını değil, tedricen düşürülmesidir. Umumi fayda ancak bu suretle temin edilebilir, hususî fayda da ancak umumi fayda içinde ulaşılabilir. Az istihlak edip pahalıya satmanın getirdiği kar da maale üküllü; çok istihlak ederek az karla çok miktarda satmanın temin edeceği kazanç ise her mal için her sahada daima sonsuzdur; durma dan artar.

Bizim başlıca kusurlarımızdan birisi istihlakımızın az oluşu, diğer taraftan da iç piyasanın hem dar, hem de dağılık bulunmasıdır. Bu iki noktaya ek olarak iç piyasanın tevzi teşkilâtı da bozuk ve iptidaidir. İzmirde 60 kuruşa satılan üzüm fiyatımız ile Vanda satış bulum maz, yahud da bulunduğu zaman en aşağı 100 kuruşa satılır. Erzurum'un koyunu da orada 30 kuruş iken İstanbul piyasasında 120 ye dir.

İzmirden gelen haberler arasında gözümüze çarpan ikinci noktaya gelince:

Çiftçi hükümetin isabetli kararının önümüzdeki sene tesiri görüleceğini, çalırlarının bile ekileceğini söylemiş.

Mutabakız.

Kararın nesredildiği gün de açık ca sövlemistik. Bu yıl ekim mevsimi

Resimli Makale :



Hirs yüzde doksan dokuz şahsı menfaattan doğar ve şahsı menfaati temin etmek için geçtiği yol üzerinde sağa sola, hele önüne çıkana hakstızlık yapar.

Başkasının hirs için âlet yerne geçmeyi kabul eden adam, komşusunun canını değil, fakat ehemmiyetsiz bir parasını kurtarmak için kendisini ateş igrine atan adama benzer.

Hırsla âlet olan yabancı

Sabahtan Sabaha:
Oğlu liseyi bitiren
Baba ile açık bir
Konuşma..

Burhan Cahid

Aldığım mektublar arasında mevzuu şahsı olanlar gene mektubla cevap vermek mutadım. Bir memleket meselesine temas edenleri sıraya koyarak zaman geldiğinde bu sütunda münakaşa ederim. Emekli bir memur istihlak bir mektub aldım. Üç satırlık bir sual:

— Oğlum bu yıl liseyi bitirdi. Zeki delikandır. Acaba hangi mesleğe girsin?

Sual gerçi şahsıdır. Buna da bir mektubla cevap verilir. Fakat aynı saati bugün binlerce genç ve binlerce evlâd babası kendi kendilerine sormaktadırlar. Demek şahsı bir mevzu değil, cemiyeti ilgilendirilen bir dava!

Liseyi bitiren genç, önüne açılan bin bir hayat yolundan hangisini tutsun? Ağır bir sualdir. Bir kere liseyi bitiren gencin ferdi temayülü, istidadi için başında elbir. Bu delikanlı neye heveslidir. Bunu kestirdikten sonra ona yol göstermek mümkün değildir. Aileler çocuklarına meslek seçmekte acele etmemelidirler. Daha küçük yaşlarda onun ruhunu ve temayülünü hazırlamalılar ki liseyi bitince şaşkınlardan yolunu bulsun.

Fakat mademki bir meslek seçimi davası var. durulum ve ne kadar olsa körpe fidandır, nereye dikkatli tutar diye mütalea edelim. Evlâdın istikbalini düşünen bir baba gibi düşünelim. Ve bu düşünceye biraz da memleket kaygısını katalım. Evlâdımız meslek seçerken memleketin nasıl gençlere, ne meslek elemanlarına ihtiyacı olduğunu ele alalım. Gözümüzü aklamızı çeşitlenmiş gün dünyamızın ihtiyaçlarına göre seçmeliyiz. Bu ihtiyaçları karşılamak için birer hayvanın üzerine yüklediği, sendelediği; tökezlediği yolların en yenisi, en tabiiisi ve en verimlisidir. Sulu devrinde olgun, harb zamanında olgun makine ve motorun yeri en öndedir. Geçen harbe asker ocağında tayyareci yetişenler, harben sonra hava seferleri teşkilâtında hizmete girdiler. Sivil tayyareciler Avrupa ve Amerika'da bir meslek kadrosunu bir hamlede geliştirdi. Az çok tahsil görmüş gençlik makine ve motor etrafında toplandı. Biz bu noktada çok geriyiz. O kadar ki bugün memleketimize gelen en sade bir makinanın montajını yapmak için bir de teknisyen getirmeye mecbur oluyoruz. Mademki hayatın temeli makine ve motöre dayanıyor. Bunları yapacak, kuracak ve işletecek elemanlara muhtacdır ve bu elemanlar daima kazanacaklardır. Bu yol en tabii yoldur. Bunun haricinde ve serbest mesleklerde birçok kazanç yolları vardır. Soförükten kundura boyacılığına kadar her meslekte unsurlar devlete yük olmadan mesulü hatay kuracak iş sahipleri bu toplulardan herhangi birini seçelim. Fakat hükümetin kapısını asla göstermivelim. Birakalım, devlet kendine lazım elemanları istihlak mas ve tavsiye beklemeden kendi yetiştirelim!

Burhan Cahid

Çay ve kahve kâğıda
konmadan tartılacak

Inhisarlar Umum Müdürlüğü başkanlıklarına ve bayilere gönderdiği bir tamimde çay ve kahvenin bundan böyle kâğıda konmadan evvel tartılmasını bildirmiştir. Halkın menfaatine uygun olarak verilen bu karara aykırı hareket eden satıcıların satış ruhsatı yerlerinden alınacaktır.

RADYO

SALI, 28/7/1943

7,30: Saat ayarı, 7,32: Haberdurumu galstratim, 7,40: Ajans haberleri, 7,55: Senfonik parçalar (Pa.), 8,20: Evin saati, 12,30: Saat ayarı, 12,33: Sax eserleri, 12,45: Ajans haberleri, 13: Tek ve beraber şarkılar, 18: Saat ayarı, 18,03: Radyo salon orkestrası, 18,45: Fasi heyeti, 19: (Derleşme saati), 19,15: Fasil heyeti programını ikinci kısmı, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Serbest 10 dakika, 19,55: Koşma ve sesmeler, 20,15: Radyo gazesi, 20,45: Brahms ve Dvorak'dan danslar (Pl.), 21: Ziraat takvimi, 21,10: Arıya ve Lileler, 21,30: (İktisad saati), 21,45: Klâsik Türk müziği programı, 22,20: Saat ayarı

Şehir Haberleri

Havagazi şirketlerinden şikâyetler gittikçe fazlalaşiyor

Havagazi saadlerinin, az gaz geldiği halde fazla taziyik yüzünden geçen aylara nazaran çok fazla yazdığı yolunda belediyeye bir çok şikâyetler yapılmıştır. Bu şikâyetlerin ehemmiyeti tekkine başlanmıştır. Birçok kimseler havagazinin pek az verildiğini, evvelce yarım saatte pişirilen yemeğin şimdi bir saatte ancak pişirilebildiğini ve şirketlerin fazla para almakta olduklarını bildirmişlerdir.

İthalât emtiası miktarı artmaya devam ediyor

Demiryolları İdaresi bu eşyayı muhafaza için yeni tedbirler düşünüyor

Avrupa hatının açılmasından itibaren vasatı 3,4 vagon olarak gelen ithalât emtiası artmış ve son günlerde 10 vagona kadar çıkmıştır. D. D. Yollarına aid bulunan Sirkedî antrepoları şimdiye kadar gelmiş olan emtia ile dolmuş bulunmuş için fazla miktarda gelen mallar Reşadiye caddesindeki amburlara vasıtasızlık yüzünden taşınmamakta ve emtia'nın külliyyetli kısmı vagonların durduğu yerde boşaltılmaktadır.

Boşalan emtia'nın ziyasının önüne geçmek ve bilhassa yağmurun karşısı korunmak için D. D. Y. idaresi kuzumu tedbirleri almış bulunmaktadır. Bu arada idare teşişme vasıtalarını takviye ve gelecekte emtia'yı barındırabilmek için sınımlar yapılmaya karar vermiştir.

Diğer taraftan Reşadiye caddesindeki antrepoların istifade etmek maksadıyla mezkûr caddede döşenmesi kararlaştırılmış demiryolu ağıd proje Vekâletçe tasdik edilmiştir. Bu hususta D. D. Y. idaresi belediye arasındakı temaslarda da bir an evvel anlaşma husulüne çalışılmaktadır.

Ticaret Ofisi Müdürü Ankaradan döndü

Ticaret ofisi müdürü Ahmed Cemil Conk Ankaradan şehrimize dönmüştür. İthalât malları ticaret ofisine devredilecektir. Devlet ihtiyaçlarını ofis mübayaa ederek ihtiyacı mntakalarına gönderecektir.

mi geçti. Reçberin çalışma zevki ve hevesi tarla üzerinde ancak gelecek mevsim tesirini gösterebilir. Fakat gelecek yıl çalırlara varınca galece her yerin ekileceğini söylemek bu yıl bu geniş gayretin sarfedilmemiş olduğunu anlatır. Bu nun sebebi nedir? Demek oluyor ki otlada maddî bir imkansızlık vardır? Eğer böyleyse bu maddî imkân sızlık bir ekim mevsimi tamamile geçmeden önce niçin anlaşılması, niçin görülmedil?

Vatan faydasının bahis mevzuu olduğu yerde gördüğümüzü ve bildiğimizi söylemek hepimiz için borçtur.

Ekrem Uşaklıgil

Hububat çiftçiden nasıl satın alınacak?

Hazırlanan talimatname dün şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ olundu

Hububat mahsulünün ne suretle satın alınacağı hakkında Ticaret Vekâleti tarafından hazırlanan talimatname dün şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ olmuştur.

Bu talimatnamenin tatbiki etrafında görüşülmek üzere öğleden sonra Villayette Vali muavini Ahmed Kınıyâzî rişayetinde Toprak Mahsulleri Ofisi ve Vilâyet Ziraat Müdürlüklerinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Talimatnameye göre ekim sahaları için beş müssil ve muhtarlıklarda ihtiyar heyetleri, mahsulleri tahmin heyeti vazifesini göreceklerdir. Borçlandırılan mahsulün satın alınması için Vilâyetçe bir alım teşkilâtı kurulacaktır.

Şehrimizde bulunmakta olan Ticaret Vekâleti İhtiyaçlar Umum Müdürlüğü de hububatın borçlandırılması ve alınması işleriyle meşgul olmak üzere dün Trakya'ya hareket etmiştir.

Polis okulu yeni mezunlarını verdi

Şehrimizdeki polis mektebinin elli beşinci ders yılı imtihanları bu hafta sona ermiştir. Bu münasebetle her sene olduğu gibi yarın da okuldan mezun olan genç zabıta memurlarımız önderinde bando olduğu halde saat 11 de Taksimdeki Cumhuriyet âbidesine merasimle çelenk kıyacaklardır.

Orta Tedrisat Umum Müdürü şehrimize geldi

Maarif Vekâleti orta tedrisat umum müdürü Hayrî Ardağ dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. U. m. müdürü şehrimizin lise ve orta okullarına aid bazı öğretim meseleleriyle meşgul olacaktır. Orta tedrisat öğretmenlerinden

ISTER INAN, İSTER INANMA!

Bir arkaramızız Türk köylüsünün hassasiyetinden, misafirseliğinden bahsedene bir fıkrasında bir arkadaş meclisinde konuşulanları anlatıyor ve hazır bulunanlardan birinin şu küçük hikâyesini naklediyor:

— ... Meselâ, bir Fransız profesörle dolaylıydık. Terlelik, yorulduk, Dnlencek yer aradık. Adam bizlere dedi ki: «Sıcak bir şey olsa da içsek, ah...» dedi. Köyün minimum bir bakkal dükkânı vardı. Kavanozların içinde biçare biçare zeytinler, kurumuş incirler; peynir şekerleri satılıyor. Hepsini toplasanız on lira etmez... Buranın sahibine: «Kah vehaneniz yok... Bari evlerden birinde bize büyük cezve ile bir şey pişirtiniz...» dedi. Dükkânının üzerindeki kendi evinden temiz bir tepsinin; temiz örtülerle, gıcır gıcır fincanlarla ve bardaklarla kahve ve su getirdi. Birer daha istedik. Birimiz öttü: «Bu seferkinin kahvesi fazlaca, şekerli az olsun.» İçimizden birisi: «Benimki bilâkis... Kahvesi ni az, şekerini bolca koydur...» — «Başüstüne!» deyip gitti, ve söylediklerimizi yaptı. Çıkaçağı, mız sırada bir lira uzattım. «Östü kâsın!» dedim. Adeta gocunarak: «Ay, köyümüze misafir gelmişsiniz, sizden para mı alacağım sanıyorsunuz?» diyerek ısrarlarına karşı durdu. Fransız profesör de: «Hayret! Bizim oralarda bu gibi karakterlere rastlanmaz!» diye şaşıtı.

ISTER INAN İSTER INANMA!

137 tramvay bandajı dün limana getirildi

Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğü tarafından evvelce Romanya'ya sipariş edilen bandajlardan 137 adedi dün şehrimize getirilmiştir. Bandajlar gümrük muamelesinin ikmalını müteakib Tramvay idaresince teslim olunacak ve depolara çekilmiş olan arabalara takılacaktır. Bu bandajların gelmesiyle yeniden 32 arabaya sefere konulacaktır.

Merdiven köyündeki cinayetin muhakemesi dün başladı

Bundan bir müddet evvel Merdiven köyünde feci bir cinayet işlenmiş, Niyazi adında birı metresi Hatice ile birleşerek aynı evde otundukları Süleyman adında bir duvarcı ustasını parasına tamaan öldürmüşlerdir.

Halklarındaki tahkikat ikmal edilerek 2 inci aşurcezaya sevk edilen Hatice ve Niyazinin dün başlanan duruşmaları esasında Üsküdar sorgu halkimliğinin kararı okunmuş ve bu kararına göre Niyazi ile metresi İbucanerin Süleymana başına örsle vurup, sersemlettikten sonra işle boğdukları anlaşmıştır. Her iki suçlu da muhakemeye idam talebiyle sevk edilmişlerdir.

Kararın okunmasını müteakib sorguya çekilen Niyazi, Süleymanı kendisinin öldürmeyip Cebar isminde bir başkasının öldürdüğünü söylemiştir. Cebar ise muhakemede şehadetinde bu iddialı şiddetle reddetmiş ve Niyaziye de Hatice dolayısıyla tanuğünü ilâve etmiştir.

Diğer şahid ev sahibi Fethiye de ifadesinde Süleymanın kimler tarafından öldürüldüğünü bilmediğini söylemiştir.

Muhakeme gelmiyen şahidlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Simit ve çörek imal memnuiyeti kaldırılmadı

Hububat satışlarının kısmen serbest bırakılmasından sonra şehirde simit ve çörek yapıldığı görülmüştür. Unlu maddeler üzerine konulan tahdidat kaldırılmamasından dolayı dan alâkadarlar hububat hakkında verilen kararların yanlış anlaşılacağına bildirmişlerdir. Simit, pasta, çörek simidiye kadar olduğu gibi çıkartılmayacak, yapanlar hakkında kanunî talukbölme bulunulacaktır.

Yeni Ticaret Müdürü vazifesine başladı

İstanbul mntaka ticaret müdürlüğüne tayin edilen Bağdad ticaret atâşesi Baha dün vazifesine başlamıştır. Eski mntaka ticaret müdürlüğü Necmettin Mete de tarım kooperatifi müdürlüğüne tayin

TAKVİM		Temmuz	
Kumi sene 1943	28	Arabi sene 1361	
Temmuz 15	Sali	Recep 14	Hizir 84
CUNES		IMSA	
5	52	8	47
69	22	7	17
Ola		İkindi	
18	20	17	20
4	50	8	47
V. 18 20		S. 8 47	
E. 4 50		Y. 8 47	

Makarnacı Hüseyin ve Kara İbo

Kırkpınar galibi ile saray pehlivanı padişahın önünde tam 5 saat güreşmişlerdi

Yazan: M. Sami Karayel

Makarnacı Hüseyin pehlivanı Sultan Aziz çok sevdi.

Onu şöyle çağırırdı: — Hüseyin Paşa!

Makarnacı Hüseyin pehlivan aslen Deliormanlıdır. Pomak olmayıp muhacirdir. Deliormanlılar kendilerinden olmayan ve sonradan gelmiş olanlara muhacir derlerdi. Deliormanlı muhacir ve Pomak diye ikiye ayrılmış iki zümre vardı. Bu, iki zümre arasında pehlivanlık dolayısıyla iddialar mevcuttu.

Makarnacı Hüseyin pehlivan, muhacir zümresinden olduğundan Deliormanlı Pomak'lar onu hiç çekemezlerdi. Bilhassa Sultan Aziz'in başpehlivanı Kavasoglu Koca İbrahim, Makarnacı Hüseyin'in mağlûb olması için çalışıyordu.

Kavasoglu Koca İbrahim artık ihtiyarlanmış ve güreşten çekilmişti. Fakat akrabalarından Kara İbo ile Kel Aliço'yu kendi yerini tutmak için saraya getirtmişti. Makarnacı Hüseyin, Kırkpınarda başpehlivanlığı almıştı.

Kırkpınarda hangi bir pehlivan başpehlivanlığı alırsa Sultan Aziz derhal haber alırdı. Sultan Azize Makarnacı'ya şu yolda tarif etmişlerdi:

— Yüz kırk okka ağırlığında dev çüsse bir babayığıt... Sallı bir adam!

Sultan Aziz, Makarnacı Hüseyin saraya getirilmesini irade etmişti. Kavasoglu Koca İbrahim, Kara İbo, Kel Aliço Makarnacı'nın saraya gelişini çekememişlerdi. Deliormanlı bir muhacirin saraya yerleşmesini beğenmiyorlardı. Ne yapıp yapıp Makarnacı'ya venerek Sultan Aziz'in gö-

zünden düşürmek ve saraydan uzaklaştırmak gerekti.

Makarnacı'nın ayağına giydiği yağlı kisbetin kırk okka olduğunu söylüyorlar... İri ve kalın bir pehlivandı. Kara İbo, Kel Aliço Kavasoglundan sonra Sultan Aziz'in başpehlivanları mevkiinde bulunuyorlardı.

Fakat Sultan Aziz, Kel Aliço'yu sevmezdi. Bunun sebepleri vardı. Çünkü Kel Aliço hasin bir adamdı. Sonra rivayet ettiklerine nazaran Sultan Azizi mağlûb etmişti. Bu sebeple Kel Aliçonun mağlûb olmasını istendi. Lâkin, Kel Aliço'yu mağlûb edecek adam ortada yoktu. Fevkalâde hasin, fevkalâde usta bir pehlivandı. Yüz yirmi, yüz yirmi beş okka geliyordu.

Kavasoglu Koca İbrahim, Sultan Aziz'in şamdancıbaşı idi. Kara İbo ile Kel Aliço da şamdancı iddiler. Sarayı hümayunda daireleri ve müstakil tablaları vardı. Kavasoglu Koca İbrahim, Kara İbo ile Kel Aliço'ya güveniyordu. Makarnacı Hüseyin'i meydana çıkaracaklarına kanıdı.

Sultan Aziz, kendisi gibi iri yarı ve tıpkı kendisine benzeyen çapta bir vücutta malik olan Makarnacı'yı sevmişti. İlk evvelâ şamdancı Kara İbo ile güreşmesine irade etti.

Kara İbo, o devrin Kavasoglu Koca İbrahimden sonra namağlûb pehlivanlarından ve Sultan Aziz'in gözdelelerinden idi. İbo, kara ve yavuz bıyıklı, kara kaş, kara gözlü. Müdevver yüz, beyaz tenli, gayet güzel ve mütenasib vücudlu bir erkek güzelli idi. Saray kadınları, sıkı kafesler ardından padişahın bu, yiğit pehlivanını, geçerken seyretmek için birbirlerinin üzeri-

ne çıkarak yarış ederlerdi. Kara İbo, bir yandan bir yana geçerken harem ağaları ellerinde kırbaçlar saraylıların peşinde dolaşırdı. Bütün bu, talkayyüdata rağmen padişahın gözdesi, onun yanında saraya ve valide sultana bile hâkim denebilecekti. Derecede muteber ve mutemed olan bir kadın vardı ki o, Kara İbo'ya vungundu. Bu, güzeller güzeli olan saraylı Sultan Aziz'in veliahdlığı zamanında bersi haselkisi idi. Aynı zamanda padişahın hazinedar ustası bulunuyordu. Yani padişahın hazinesi onun elinde idi.

Güzel hazinedarın ismi Arzini yaz idi. Sadrazamlar, seraskerler valide sultanın, padişahın ziyade Arziniyazdan çekinirdi. Hazinedar ustasına değil sarayda, harici ve dahili işlerde bile hiçbir kimse tek bir şey yapamadı.

Meşhur sadrazam Âli Paşa bile en mühim siyasi ve dahili meseleleri Arziniyaza tesir yaparak padişah nezdinde müessir olurdu.

İşte bu, Arziniyaz kalfanın Kara İbo ile muşakası olduğu söylenir ve gizli olarak Zinor'likuyu kasrında, Kâğıdhane, Çağlayan sarayında şamdancı ile birleştikleri rivayet olunur [1].

Her ne hal ise gelim güreş mevzuumuzuza: Kara İbo, yüz yirmi, yüz yirmi beş okkahlık adeli bir vücuttu. Ustası Kavasoglu Koca İbrahimdi. Mahir, çetin, anud, cesur bir pehlivandı.

Makarnacı ile Kara İbonun ilk güreşi Kâğıdhane kasrında oldu. Sultan Aziz, Makarnacı Hüseyin'i ilk görüşte sevmekle beraber Kara

[1] Bir başka müsahabemde bu, maceradan bahsedeceğim.

İbosunun galib gelmesini isterdi. Ne de olsa başpehlivanı idi.

Sultan Aziz mevki alda. Yanında seryaveri Halil Paşa ile mabeyincisi Hafız Mehmed Bey bulunuyordu. Kavasoglu Koca İbrahimle Kel Aliço hakem mevkiinde idiler. Güreş ilk ellerde çok heyecanlı okdu. Makarnacı Hüseyin, ilk hamlelerde hasmını toparladığı gibi üstüste bastırdı. Hasımına tehlikeli dakikalar yaşattı. Hattâ Sultan Aziz, birkaç kere oturduğu koltuktan gayri ihtiyari ayağa kalkmıştı. Çünkü Makarnacı, hasımını bir keresinde kümedeleyerek aşırıyordu. Diğer bir defasında da ters kepçe ile çeviriyordu.

Fakat sonradan Kara İbo, hasımına güreşi uydurdu. İki pehlivan birbirlerini fena halde eziyorlardı. Makarnacı, huzur güreşi nedir bilmediği için hoyratça boğuşuyordu. Tıpkı köylerde, Kırkpınarda olduğu gibi serbestçe çırpınıyor, ikide birde nara savuruyordu:

- Hayda İbo be!
- Hayda maşallah be!
- Hayda kardeşim be!
- Hayda bre!

Makarnacı, padişahı filân unuttu. Kavasoglu Koca İbrahim, Kel Aliço, mabeyinci Hafız Mehmed Bey, seryaver Halil Paşa sıkılıyorlardı. Fakat Sultan Aziz pehlivan olduğundan Makarnacı Hüseyin'in serbest hareketından çok memnun kalmıştı. Hoyratça bir güreş göreceğinden dolayı heyecan içinde idi. Padişah, maiyetinin şikâhını ve Makarnacı'nın halinden memnun olmadıklarını sezmişti. Halil Paşaya hitaben:

— Halil, çok hosuma gitti Makarnacı... Tam pehlivanca ve serbest güreşiyor...

Padişahla ve padişahın hizmetinde bulunmak üzere Kâğıdhane kasrına maiyeti saraylıları ile gelmiş olan Arziniyaz, Kara İbosunu heyecanla kafes arkasından seyrediyordu.

Makarnacı, Kara İbo'ya sıkı elenseler, darbılı tirpanlar, hamam tokmağı vurur gibi sağdan soldan budamalar yaptıkça Arziniyaz kalfa elleriyle saçlarını kavıyor, güzel ve harelî gözlerini kapıyor, içini çekerek titrek dudaklarından şu lâfları fısıldıyordu:

- Gözün kör olsun herif!

ZİRAAT

Meyvalar nasıl toplanmalı? ("Son Posta,, nın ziraatçı muharriri yazıyor)

Meyvacılığın en tatlı zamanı; meyvaların olgunlaştığı, toplanacak hale geldikleri zamandır. Fakat meyva toplamak, bilhassa yüksek boylu ağaçlarda doğru yapıldığı takdirde, pek te kolay bir iş değildir. Birçokları ve bilhassa memleketimizde ağaçları silkmek, sallamak suretiyle meyva toplamayı âdet edinmişlerdir. Fakat bu suretle toplanmada olgun olanlarla beraber henüz olmamış olanlar da kolaylıkla düşerler.

Yahud da büyük sırıklarla dallara vurarak meyvalar toplanır ki bu suretle de dallar üzerinde bir çok yaprağın dökülmesine sebebiyet verilmiş olur.

Meyvaları toplamak için nisbeten küçük ve içerisine bir miktar ot konulmuş sepetler kullanılmalı ve meyvalar el ile veya daha iyisi «meyva koparan» âletlerle toplanmalıdır. Meyvalar ne kadar iyi toplanırsa onları ambalaj, sevk ve (Devami 4/2 de)

"Son Posta,, nın bulmacası: 10 - (13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada vollen her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 — Bir vekâlet (9).										■
2 — Şöhret (2), Tarafsız (7).			■							
3 — Bakış (5), içinde para saklanır (4).					■					
4 — Saha (4), Lâhza (2).						■		■	■	
5 — Berlin kongresine iştirak eden bir Osmanlı murahhası (10).										■
6 — Yâdet (2), Bir nevi haykırma (4).		■								
7 — Gece güneşi (2).										■
8 — Bağlama (4), Parçalama (5).										■
9 — Caka yapan (6).										■
10 — Bir memleket (4), Dervişlere mahsus ikametgâh ve ibadetgâh (5).										■

- 1 — İddialı mübahaseyi seven (10).
- 2 — Nam kazanan (6), Kışın yağın sey (3).
- 3 — Bir nevi ince deri (3), Şeffaf bir madde (4).
- 4 — Yüklenen (6), Milli bayramlarda kurulur (3).

- 5 — Leke (3), Bütün (3).
 - 6 — Bir hayvan (2), Olgun ateş (3), Az (3).
 - 7 — Fransızca (göl) (3), Yengenin kocası (4).
 - 8 — Bulmağa çalış (3).
 - 9 — Tasavvur etmek (10).
 - 10 — Baki olmayan (4), Hayret ni, dası (2).
- TASHİH — Dünkü bulmacamızda izahat kısmında (taharri eden) kelimesi tertib sehvi olarak anlaşılmaz şekilde çıkmıştır. Düzeltir ve özür dileriz.



PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Bizim bu dünyada Halil adlı karındaşımız olmadığı gibi bu namda «ferdi vahid» dahi tanıdığımız yoktur! Kangi pehlivan Halil'den dem urursuz?

Deli Hasan şaşaladı:

— Ya, siz şimdi sarayı hümayunda kapıcıbaşı değil misiz? Yoksa bir başka Ali ağa mıdır?

— Bizüz, sarayı hümayunda kapıcıbaşı olan Ali ağa bizüz, sehvey lemezüz.

— Ya, sizin karındaşımız yok mudur?

Ali ağa kekeleydi:

— Yoktur elmasım!

— Allah Allah... Halil gibi yiğit hilâf söyler mi? Tutalım yafan söyledi, ne «kârı» olabilirüdü?

— !...

— Baka Ali ağa, şayed bizlerden vesveselenürseniz açık söyleyin. Kendünüz bilirsiniz. Halil bu gece basılıp ihtifagâhında tutularak salbedilmek istenür. Vebahî bizden geçti yoldaşım, varın sağılcalıkla kalın!

Hasan edabaşı az evvel çevirdiği kapıyı öfkeli öfkeli açıp gitmeğe davranınca, Ali ağa saltasının eteğine asıldı:

— Az kerem eylen sultanım.

— Kerem zamanı değil! Ali ağa, Halile varup bir ayak evvel başı çenesine be'mesini söyleyelim!

Ali ağa kısık kısık sordu:

— Ya, Halil nerededir?

— Ayvansarayda bir hanecik mahzeninde gizlidir.

— Öyle ise benden ne istersüz?

Deli Hasan gerüye dönüp ağa ağa baktı:

— Anda basılıp tutulmak üzere dir demis idük.

— Saadetlü padişah fermanile mi derdest edilmek istenür?

— Andan hünkâra ne aîd? Patrona Halil elde eyteyüp asmak ister!

Kapıcıbaşının yüzü ölü benzi gibi sarardı:

— Ya, Patrona Halil andan ne ister?

— Onlardan kaçup fitneye iştirak

Ali ağa boynunu uzatup sesini adamaklıla alcafttı:

— Halil bunda mı gelmek ister idi?

— Anı söylemedi, salt «karındaşım Ali ağanın oğlancıkları ile hayatta olup olmadığını bilmeyüz, konağına varup halimizi söyle!» demiş idi.

— Bunda gelmek olmaz Hasan ağa karındaşım, bu haneciği dahi «karındaş evlidir» diye basarlar. Akçeden yana düşünmen, elden gelen esirgemeyüz. Bildiğiniz bir «sığınak» yok mudur?

Hasan ağa güldü:

— Bilse idik başınızı ağrıtmaz idik.

— Halil'in saklı bulunduğu mahalle beraber gidebilir müyüz?

— Buyurun, gidelim.

Ali ağa az düşündükten sonra hemen kararını verdi:

— Baka Hasan ağa, siz hemen teşrif eylen, «karındaşınız Ali ağayı bulduk, vaktit fevtemeden Kocamustafapaşadaki «esirci» nin hanesine iltica eylemenizi sağlık verdi» deyü söyleyin.

— Kocamustafapaşada kangî e-sirci diyelim?

Ali ağa gene tereddüd etti:

— Halil anı bilir, cenabımız hemer kendüye «esirci» deyü tarif eylen.

— Ya siz gelmiyecek misiz?

— Beni anda bulursuz. Halil ile birlikte gelmiyecek misiz?

— Belâ, birlikte gelürüz. Halili elbet tek başına komazuz!

Başka bir şey konuşmadılar.

Hasan edabaşı çamurlu sokağa fırladı. Ali ağa ardından mum ışığı gibterdi. Yağmur çoktan dönmüş, sokaklardaki su akıntıları durulmuştu.

Deli Hasan Halil ağanın saklı bulunduğu sokak köşesine geldiği zaman, gökyüzündeki yıldızlar daha canlı kıpırdıyordu. Yatsı üzeri bir in g'ib karanlığa boğulu sokakta şimdi mavi bir alacaklı vardı. Evler daha az kararak görünüyordu. Köşevi dönemeç ister-

leride, Halil pehlivanın gizlendiği ev önünde ayak patartıları ve insan sesleri vardı.

Deli Hasanın yüreği hızla çarpıtı: Yazık, yetimemişti!

Viran evi yeni mi basmaya çalışıyorlardı? Yoksa Halil pehlivanı yakalamış götürüyorlar mıydı? Halil palasını sıyrıp birkaç kişiyi yere sermeden teslim olup postu vermiş miydi?

İçini burkan bu suallerin birine de sahi cevap verecek durumda değildi. Duvara siper alarak sokağın üst başındaki yüksek sesle konuşmalara dikkatli dikkatli kulak verdikten sonra başını sallayıp içini çekerek kendi kendine marıldandı:

— Anı ele geçürmüşler yoldaşım!

Çürükü, üst baştan gülüşme sesleri de geliyordu.

Yazık! yarım saat evvel yetişmiş olsaydı on yedinci orta eski çorbacısı çoktan selâmete erişmiş olacaktı!

İlkin yürüyüp baskıncılar arasına karışmayı düşündü, sonra vaz geçti.

(Arkası var)

İstanbul borsası

27/7/942 açılış - kapanış fiatları

Açılış ve kapanış		
Adana	1 Sterlin	5.24
w. York	100 Dolar	132.20
nevre	100 İsviçre Fr.	30.365
drid	100 Reşela	12.9375
holm	100 İsveç Kr.	31.16
Bir altın lira		28.00
24 ayarlık bir gram külçe altın		394

Esham ve Tahvilat

% 7 934 Sivas - Erzurum 2,7 20.—

% 6 Tasarruf bonoları 94.—

Anadolü Demiryolu I ve II 52.50

Erkeği Kadın Yarattır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN



Eli tabağa uzanmış vaziyette kalmıştı. Gözünün önünden Sema-hati zorla arzularına râm ettiği o hem müthiş, hem en mes'ud gün geçti. Genç kadın bütün vücudunun titnediğini görüyordu. Vedad, çabuk toparlanmıştı. Bu kadın narazında, ötelkinin haysiyetini, gururunu kurtarmak lâzamdı:

— Hayır!

Diye cevap verdi.

Bu kadınlar kıskandıkları, tecessüse düştükleri zaman ne kadar insafsız oluyorlar.

— Buna inanmak biraz güç... Bu kadın sana nasıl mukavemet edebilirdi? Sen ki...

Sözünü kesti:

— Birbirimize en temiz hislerle bağlı idik.

— Mümkün... Fakat bu birbirlerini arzulayan vücudların birleşmesine mâni mi?

— Sanırım!

— Bu mevzua kendimi de ithal edersem garib bulmaz mısın? Ben de seni en temiz hislerle sevdim.

Gözlerini kaldırarak yüzüne keskin bir nazar fırlattı. Bu bakışta, «Sen onun kâbına yükselbilir misin?» diyen bir ifade vardı. Zeki kadın muhatabının bu bakışını hemen manalandırmıştı. Bu tip kadınlardan asla beklenmeyen bir hassasiyetle gözleri yaşardı.

— Bana inanmadığını görüyorum. Biliyorum ki, sen beni aşağılık bir mahluk olarak telâkki ediyorsun. Kendimi sana o kadar çabuk verdim ki... Düşünüyorsun, eniştenin metresiyim. Bu noktadan hareketle daha uzaklara da gidiyorsun, omdan evvel kim bilir kimindim diye...

Hakkın var, ben kolay kolay inanılacak, temiz bir sevgiye muhatab tutulacak bir kadın değilim. Dönüp baktıkça yüzümü kızartan bir mazim var. Halim de pek temiz sayılmaz. İstikbale gelince; ne olacağımı hiç bilmiyorum. Kocam, kendisine ilhamet ettiğime için benden ayrıldı. Yuvamı uğurunda yaktım erkek tek basıma kaldırdım

görünce, benden bucağın bucağın kaçmağa başladım, baktım. Ah, bunları anlatmakta ne mana var? Saçma... Evet saçmıyorum, çalışmak istedim, ilk girdiğim dairede müdürden, hademeye kadar herkes bana kur yaptı. Rahat vermediler, güç kaçtım. Nihayet eniştenin yalhanesinde bir iş buldum. Niyetim elimde kalan son namus parçasını harcamamaktı. Muvafak olamadım. Bir erkeğin himayesine ihtiyacım vardı. Eniştenin metresiyim, zenginliği ve evli bulunuyordum. Yaşlılığa, hissi bakımından beni istikmarına mâni olacaktı. Zenginliği, bana arzulanmış hayatı hazırlayacaktı. evli oluşu, her zaman beni rahatsız etmesini önleyecekti. Bana öyle vurulmuştu ki... O koca adamın o zamanki hali gözümün önüne geldikçe hâlâ gülerim. Bu teferrüatla seni sıkıyordum değil mi? Bütün bunlardan bana ne diyeceksin! Hakkın var... Uzatmayayım, bugün kendimi eniştenin metresi buldum. Şartı şuydu: Dairedeki mesai me devam edecektim. Daima gözümün önünde bulunmalı imişim. İhtiyarların kıskançlıkları müthiş oluyor. Bir gün karşımda seni gördüm Vedad! İtiraf edeyim, evvelâ seni yalnız bir erkek olarak beğenmişim. Vi-

oudum, sinirlerim canlı bir erkeğe susamıştı. Sen mağnum duruşuna rağmen dinamik erkek tipini temsil ediyordum. Sana evvelâ sadece bu hislerle bağlandım. Yani kalbimi hiç işe karıştırmamışım. Fakat, beni öyle teshir ettin ki... Evvelâ erkekliğine hayrandım, sonra san'atınla sarhoş oldum ve seni çılgınca sevdim Vedad... Sana evvelâ kendimi şumarık bir hüviyetle gösterdim. Fakat bana öyle hâkim oldun ki, hâkikaten hislerim incelmiş, asıllaşmış.

Vedad, çatalını bırakmış, nefes almaktan çekinerek hayretle genç kadını dinliyordu.

O, sinirli hareketlerle çatalile oynuyor, gözlerini kaldırmadan, derin bir heveyle sarsıla sarsıla

konuşuyordu:

— Şimdi sana delice aşkıyorum. Hele bu gece beni büsbütün kendine bağladın. Sahnede öyle güzeldin, öyle sevilmeğe layıktın ki Vedad!... Bir ilâh gibi tapmak istiyordum sana...

Nevmidane başını sallıyordu:

— Neye yarar, sen, haklı olarak bana sadece bir kadın gözüle bakıyorsun, müsaîd bir kadın, ahlâk endişesi taşımayan önüne gelene kendini bağışlayan bir kadının senin nazarında...

Amma ben buna da razıyım. Bilsen ki, bu telâkkiye rağmen her zaman bana geleceksin. Bu küçük- lükte de bir lezzet bulacağım. Seni kaybedeceğimi anlıyorum. Çünkü o kadın geldi, artık senin mazim dinliyor. Yeniden başlayacak bir maceranın eşliği üstündesin! Sıkılma, çekinme ve korkma Vedad! Söyle, böyle değil mi? O sana tamamile hâkim... Tekrar seni avucuna içine alacak. Benim mevcudiyetimi unuttacaksın!

Birdenbire kollarını masaya, başını da kollarına dayayarak hıçkırmağa başlamıştı. Omuzları, kollarının üstüne düğün başı sarsılıyordu.

Bu kadından bunları hiç bekle-miyordu.

Şaşırıldı.

Neden sonra akıl ederek, elini uzattı, parmak saçlarını okşadı.

— Salkın ol yavrum. Çok garib şeyler düşünüyorsun, beyhude üzüyorsun kendini...

Buhran şiddetini arttırarak devam ediyordu. Kaıkı, sandalyasını yanına çekerek, çenesinden tuttu, genç kadın yüzünü göstermek istemiyor, başını aksi istikamette çeviriyordu. Saçlarından yakalıyarak kendine çekti. Islak gözlerini kapayarak başını erkeğin göğsüne bıraktı. Omuzlarını sarsan ruh zelzelesi, göğsünde fırtınalar yaratan tayfun kesilmemişti. Tirnaklarını Vedadın omuzlarına batırıyor, kısık sayhalar çıkarıyordu.

(Arkası var)

Dün "Yavuz,, da "Atılay,, şehidlerinin aziz hatıraları anıldı

(Başarafa 1 inci sayfada)

vuzun heybetli taretleri altında toplanmış bulunuyoruz. Etrafın yemyeşil rengini maviliğe katan çakır gözlü denize bakıyorum. On- da 38 çocuğumuzu insafsızca kol- larının arasında alarak, göğsünde boğuşan bir mücrim hali yok... Yavuzun muazzam bir dağ gibi yükselen azametli gövdesinin etek- lerini öpüp öpüp geri çekiliyor.

Masmavi bir sema, masmavi bir zemin arasında, Türk denizciliği- nin geçmişi ve geleceği kadar tertemiz, büyük beyrağımızın dalgaları- nı andıran seslerden başka çit yok etrafta... Halbuki, bütün kü- peşterler, canla çizgiler halinde bembeyaz elbiselerle Yavuzun beyaz boyadan bir portresini çizen ef- radla dolu...

Sayın Amiral Şükrü Okanın dai- resi önünde, gözümüzde namüte- nahi uzanan maviliği ve yeşilliği, yüzümüzü okşayan serin bir rüz- gârla beraber içimize sindirerek kahvelerimizi içerken, kıymetli de- nizcimiz, Türk çocuklarının, her zaman ve her şart müvaccesinde gösterdikleri kabiliyeti ve muvaf- fakiyeti anlatıyor. O, «Millet sağ olsun!» derken Türk donanması komutanının azimkâr sesinde, ha- zın merasime hazırlanan ruhları- nın tesellisini buluyoruz.

Saat 16.

Kıç taretin önündeyiz.

Milî renklerle süslenmiş kür- süntün dört tarafını, milletin saygı ve sevgisini taşıyan şehidlere getirmiş çelenkler kaplamıştır. Güverteyi iki sıra çevirmiş subayların ve ef- radın güneş altında parıyan yağız çehrelerinde ızdırab kadar, mem- leket hizmetinde aynı fedakârlık- lara hazır bir azmin izleri var. Me- rasimde İzmât valisi, belediye reisi, Gölcük kaymakamı, parti mensub- ları da hazır bulunuyorlar. Herkes yerini aldı, yüksek rütbeli deniz subayları bayrağın altında.

Kesk'in bir boru sesi...

Bandonun bu sesi tamamlıyan

Gür bir sesin verdiği kumanda:

— Sağa bak!

Amiral geliyor. Şükrü Okan, ef- rad saflarının arasından ağır ağır ilerliyor. Şimdi millet konuşuyor. Bandonun çaldığı İstiklâl marşı, Körfezin derin sükûtu içinde de- rin aksiler bırakmaktadır. Deniz bile bu sestən sindi sanki, nefesli sazlardan yükselen bu vakur sesde bugün bütün milletin matemini sulara ve aziz şehidlere götüren bir teessür var. Bu marşla millet fatihasını şehid yavrularına gön- derir gibidir. Kıpırdamak söyle- düşünce, nefes almıyoruz bile... Ruhlarımızı tutuşturan heyecan ve ızdırabın kalplerde dile gelen çar- pıntısını birleştirmek mümkün ol- sa, Yavuzun salvo ateşinden daha şiddetli bir gürültü ancak bu- rada temsil ettiğimiz millî teessü- rün bir ifadesi olacaktır. Kürsü- den Amiralın gür sesini duyuyo- ruz.

Amiral Şükrü Okanın nutku

— Sayın misafirlerimiz, arka- daşlarımız, evlâdlarımız; 14 seneden- beri muvaffakiyetle çalışmış ve bundan sonra da aynı muvaffaki- yetle ve daha ziyadesiyle çalışacak olan denizaltı filomuzdan «Atılay» denizaltı gemisinin Çanakkalede aldığı vazifeyi yaparken uğradığı müessif kaza dolayısıyla bu gemi içinde hayata ebediyen gözlerini kapayan kahraman şehid arkadaş- ların aziz hatıralarını anmak ve onlara son vazifemizi yapma üze- re burada toplanmış bulunuyo- ruz. Son vazife demekle bu şehid arkadaşlarımızı artık ebediyen unuta- cağız manası anlaşılmasın. Bilâkis onlar mesleğimizde ve kalbimizde ebediyete kadar her zaman yaşya- cak ve lâyük oldukları yüksek mevki daima muhafaza ede- ceğlerdir.

Arkadaşlarımız, hepimiz biliyor- sunuz ki «Atılay» denizaltı gemi- miz Çanakkale Boğazı dışında al- dığı vazifeyi yaparken 14 Tem- muz 1942 tarihinde kazaya uğra-

mış ve kara haber alınır alınmaz, bahriyemizde ve memlekette mev- cud bütün tahlisiye vasıtalarıyla arkadaşlarımızın kurtarılmasına çalışılmış ise de, geminin battığı mahallin 80 mere kadar derin ve aynı zamanda çok akıntılı bir yer olması itibarıyla kurtarılmaları maalesef mümkün olamamıştır. Vazife kurbanı kahraman şehid ar- kadadaşlarımız uğradığı feci âkibetten bütün mesleğimiz ve memleket derin bir elem ve ızdırab duymuş ve duymaktayız. Geminin battığı mahalde yapılan arama, tarama es- nasında denizaltı mayınlarının mevcudiyeti anlaşılması geminin bunlardan birine çarpmak suretiyle kazanın vuku bulması ihtimalini kuvvetlendirmekte ve bu hususta kazazede arkadaşların hiç bir ha- taları bulunmaması bakımından bi- ze teselli vermektedir. Esasen 14 sene evvel 2 gemi ile kurulan ve cümhuriyet hükümetimizin bahri- yemize gösterdiği büyük ve yakın alâka ile inkişaf eden ve gittikçe daha ziyade genişliyecek olan de- nizaltı filomuz şimdiye kadar baş- arıyla çalışmış ve çalışmakta bu- lunmuş ve hata yüzünden en ufak bir kazaya meydan vermemiştir. Denizaltı filomuzun bugüne kadar yapılan manevralarda faraziye o- larak verilen en müskül arızaları muvaffakiyetle başarıları başta sayın Mareşal olmak üzere en- kânının takdirlerini mucib olmuş- tur. Şu ciheti de iftihar ve itimadla söyleyebilirim ki şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da de- nizaltı filomuz memleket ve vatan vazifelerinde hiç yılmadan mu- vaffak olacak ve mesleki hatalarla hiç bir kazaya meydan vermeye- cekdir.

Ayrıca da tebarüz ettirmek iste- rim ki, ölüm nihayet bir mukad- derat işidir. Bunun değişmez bir kaide olduğu bu hâdisede de ken- dini göstermiştir.

Arkadaşlarımız, içimizde derin a- cılar bırakarak aramızdan ayrılan

bu şehidlerin aziz hatıralarını yâd ederken bıraktıkları boşluğu derhal ve kısa zamanda doldurmak has- seten, bugünkü dünya durumunun emrettiği en mühim bir vazifedir. Denizaltı arkadaşlarımızın bu boşluğu hissettirmeyeceklerine eminim.

Vazife uğurunda meşum bir kazaya kurban giden mukaddes ve aziz şehidlerimizin hatırasına Mür- meten hepimizi 3 dakika sükûta davet ediyorum.

Çelenk er denize atılıyor

Bayraklar yarıya iniyor. Yavu- zun koca gövdesine çarpıp geri çe- kilen denizin ve rüzgârın sesini duyuyoruz yalnız.

Mızıka matem havasını çalma- ğa başladı.

Bütün gözler yaşlı.

Sent bir kumanda, geniş güver- tede bulunanları deniz tarafına çe- virdi. Birer birer çelenkler denize atılıyor.

İlk defa donanma komutanlığı- nın muhteşem çelengi, suyun sah- lıma çarparak serpintilerini etrafa sağdı. Bunu kolordu ve harib silâh vasıtaları komutanlığının, askeri fabrikaların, üssü bahrinin; İzmât vilâyetinin, belediyenin, Gölcük kazasının, partinin, sellüloz sana- yii müessesesinin çelenkleri ta- kib etti. Deniz aziz şehidlerin üs- tüne serpilmiş çiçeklerle süslen- mişti. Milletın parça parça, sevgi ve şükran duygularının sembolü olan çelenkleri, dalgalar sürükledi. Biraz sonra, ne garib ve ne manalı bir tesadüf... Hepsini bir arada saf- fı harib gemimizin sanlı ismini ih- tiva eden pirinç «Yavuz» yazısının altına sığınmışlardı. Üst güverte- den bu meytaî sükûneti yırtan silâh sesleri dağlara çarpıyor. Si- lâhendazlar havaya üç el ateş edi- vorlar.

Bu hazin tören sona ermişti ar- tık...

Körfezde gittikçe durgunlaşan suların üstünde güneşin nar çiçeği rengindeki son ışıkları parlıyor, gölgelere gömülen sahillerden su-

Adliye Vekilinin beyanati

(Başarafa 1 inci sayfada)

det Müddeiumumî Hikmet Onatın odasında meşgul olmuş ve bu arada adliye erkânını kabul etmiş, kendi- lerile muhtelif işler etrafında temas- larla bulunarak, direktifler vermiş- tir.

Hasan Menemencioğlu dün ken- disine gönüsen bir muharririmizin sorduğu muhtelif suallere cevaben aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— Medeni kanunda yapılacak tadilat işi henüz bitmedi. Bu husus- ta yapılan anket Üniversiteye, ba- rolara gönderildi. Henüz bu mües- seselerden istenilen cevaplar gelme- di. Cevaplar gelince esaslı tetkikata tâbi tutacağız ve tahminime göre de alacağımız bu netice üzerine me- deni kanunda bir değişiklik yapıl- maksızın, bu işi halledeceğiz. Belki ceza kanununun bu işe müteallik hükümlerinde bazı değişiklikler ya- pılmasına ihtiyaç hâsıl olacaktır. Herhalde yapılacak şeylerin kat'i şeklini önümüzdeki aylarda tesbit etmiş olacağız.

Boşanmaların kolaylaştırılması i- çin kanuna yeni hükümler konması- na ihtiyaç yoktur. Bu iş daima hâki- min mürakabe ve takdirine bağlı kalacaktır.»

Vekil bu arada yeni ceza evleri ve İstanbul adliye sarayı inşaatı ba- hşilerine de temas etmiş ve şunları söylemiştir:

«— Muğlada birkaç ay evvel inşaatı ikmal edilen cezaevinde ça- rışan adliye ziraat amelesinin mik- tarı 400 dır. Müfettişler vasıtasıyla aldığım malûmata nazaran, bunla- rın da diğer sahâlarda çalışan adli- ye amelesi gibi muvaffakiyetle ça- listiklerini öğreniyorum ve bu işi mütemadiyen takip ediyorum. Ey- lül ayında gidip şahsan bu çalışma- ları yakından göreceğim. Tahmin ediyorum ki; sabası çok geniş olan Dalaman çiftliğinde çalışacak ame- lenin miktarı önümüzdeki sene bir misli daha artacaktır.

İstanbul adliye binası inşaatı me- selesine gelince; projeleri işle İs- tanbul Müddeiumumîliği ve vilâyet şahsan meşgul olmaktadırlar. Şehir

mütehasstisi ile mutabık kalarak son vaziyeti birkaç gün evvel Vekâlete bildirdiklerini söylediler. Ankaraya dönmüş bu işle yakından meşgul olup bir neticeye varacağız. Şüphesiz yok ki, İstanbul adliyesi binası bü- yük paralar sarf ile vücuda getirile- cek muazzam bir bina olacaktır. Fakat içinde bulunduğumuz şartlar; böyle bir binanın şimdilik inşasına başlanmasına müsaid değildir. İlk fırsat elverdiği zaman işe başlamak üzere hazırlıkları ikmal ederek, bu zamanın gelmesini bekliyeceğiz.

Hasan Menemencioğlu, beyanati sonunda muharririmizin sorduğu sual üzerine hâlen hukuk mahkeme- lerinin bulunduğu binanın kullanıl- mağa elverişsiz ve tehlikeli olduğu hakkındaki şayia ve şikâyetleri kat- iyetle tekzip etmiş, vaziyeti müte- hasstislara tetkik ettirdiğini, böyle bir tehlikenin mevzu bahis olma- yacağını ve esasen binanın İstanbul Müddeiumumîliğine verilen yeni tahsisatla bir defa daha tamir ve ta- dil ettirilerek iyi bir şekle kondu- nu söylemiştir.

Adliye Vekilimiz birkaç gün da- ha şehrimizde kalacaktır.

Ölüme sebebiyet veren bir şoför mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel Edir- neden Mehmed Önder idaresinde, yüklü olarak şehrimize gelen bir kamyonun Edirne - İstanbul yolu üzerinde fazla yüke dayanmaya - rak frenleri kopmuş ve kamyon bir hendeğe yuvarlanarak, bu sıra- da kamyonun üstünde bulunan Satılmış isminde bir amelle aldığı ağır-yaradan ölmüştür.

Dün, bu kazanın mes'ulü sıfatile 2 neç asliye cezada duruşmasına bakılan şoför Mehmed Önderin neticede hâdisede tedbirsizlik ve dikkatsizliği bulunduğu anlaşılmasın ve 8 ay müddetle hapsine karar ve- rildiği görülmüştür.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 No. da bergün hasta kabul eder.

Telefon: 21044-23398

Nusret Safa Coşkun

Memleket haberleri

İzmitte

Belediye hararetle çalışıyor, şehrin bütün ihtiyaçları yavaş yavaş karşılanıyor

İzmit (Hususi) — İzmit belediyesi çalışan belediyeler arasındadır. Bu şehre büyük ve unutulmaz hizmetleri vardır. Bir sürü güzel ve iyi işler görmüş ve eserler meydana getirmiştir. Eski İzmiti bilenler bugünkü değişiklik karşısında daha iyi bir fikir sahibidirler.

En müberran derd olan su işi belediyenin gayreti ile halledilmiştir. Paşa ve Çene suları fenni tesisat ile şehre isal edilmiştir.

İzmit belediyesi şehir yol ve sokaklarının da yapılmasına azami dikkati göstermektedir. Halen bütün çarşı ve bazı mahalle yolları yapılmaktadır.

Meşhur demiryolu caddesinin her iki tarafı asfalt olarak yaptırılmıştır. Yalnız bir tarafı kâğıt fabrikasına getirilmekte olan su münasebetiyle bozulmuştur. Bu bozulan tarafı su müteahhidi yaptıracaktır.

Yeni Halkevi önündeki cadde de belediye tarafından güzel bir şekilde yaptırılmak üzere bulunuyor.

İzmit belediyesi şehri ağaçlandırmak faaliyetine bu yıl da devam etmiştir. Erişen yeşil olan İzmit, şimdi büsbütün yeşilliklere bürünmüştür. Saray önündeki sahada, iki üç senelik çamlık bir kuru haline getirilmiştir.

İzmit belediyesi fakir ve kimsesizleri çok olan İzmitin muhtaç halkına da en geniş ölçüde yardım etmektedir. Bir sene zarfında 2 bin vatandaşa maddî yardımda bulunmuştur. Ekmek vermiştir. İşsizlere iş bulmuştur.

Edirne Avcılık Klübünün kongresi

Edirne (Hususi) — Beden terbiyesi Avcılık klübü yıllık kongresini akdetmiş ve yeni idare heyetine Avni Demirkaya (Reis), Haşim Akinci (aza), İzzet Tütün (Veznedar), Cevad Takan (Kâtib), Mustafa Ö. Zelli (aza), Şahab Sengelli (aza) ve Rifat Aktaş (aza) seçilmiştir.

Karabükte

Bir köyde büyük bir yangın neticesinde 31 ev yandı

Karabük (Hususi) — 22 Temmuz Çarşamba günü saat 14 sıralarında Karabükün Kızdat köyünden İbrahim Eserin ambarından çıkan bir yangın neticesinde 29 ev ve mülkleri ile bir çamaşırhane, bir cami iki cem'an 31 hane, tamamen yanmıştır. İnsanca zayıf yoktur. Yangının söndürülmesinde çalışan Karağaç köyü korucusu İsmail Bostancı düşen bir taşla başından yaralanmış ve derhal kendisi Safranbolu hastanesine kaldırılmıştır. Maddî hasar elli bin liradan fazladır. Demir Çelik itfaiyesinin ve Karabük jandarmasının gayret ve fedakârlığı sayesinde yangın havanın çok rüzgârlı oluşuna rağmen önlenmiş ve böylece daha büyük bir tehlikenin önü alınmıştır.

Divrikte bir dükkânla bir dispanser ve iki ev yandı

Divrikten yazılıyor: Kasabamızda yeni bir yangın olmuştur. Çarşıda marangoz Hasan ustanın dükkânından çıkan ateş bu dükkânla bitişindeki hususî muhasebe ye aid dispanser, eşyalarını, eczanesini, üstünde ve yanındaki evleri tamamen yakmıştır.

Son bir iki sene içinde bu şekilde vukua gelen yangınlar dördü bulunmuştur. Bunun sebebi de kasabada tam teşkilâtı haiz bir itfaiye bulunmamasıdır. Yangın ancak halkın yardımına söndürülmeğe çalışılmaktadır.

Şarkışlada hububat kararnamesinin tesiri

Şarkışla (Hususi). — Hububat ve fiatlar hakkındaki kararnamele çiftçiler arasında büyük bir memnuniyet uyandırmış ve kararnamenin tatbiki için kaymakam Muhterem Vefa Halkevinde umumî bir ictima yapmıştır. Lâzım gelen kontrol memurları tayin edilmekte ve tahmin dereceleri gözden geçirilmektedir.

İnşaat ilânı

Sümer Bank Uumum Müdürlüğünden:

- 1 — İzmitte yapılacak memur ve işçi evleri ile bekâr pavyonları, kanalizasyon, yol ve harici su tesisatı emanet usulü ile ihale edilecektir.
- 2 — İşbu inşaat ve amelîyatın muhammen keşif bedeli 480.000 liradır.
- 3 — Eksiltme evrakı Ankarada Sümer Bank Muamelât şubesinden 25 lira mukabilinde alınacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı 10.000 liradır.
- 5 — Eksiltme 10 Ağustos 942 tarihine müsadir Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğü inşaat şubesinde yapılacaktır.
- 6 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden tekküb ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulduklarına dair vesikalar koyacaklardır.
- 7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü 15 e kadar masbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank Umumi kâtblığına teslim olacaktır.
- 8 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınamayacaktır.
- 9 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. «5911 - 8071»

Maarif Vekilliginden:

Ankara ve İstanbul Bölge San'at okullarında orta okul mezunları için birer özel elektrikçilik şubesi açılmıştır. 20 yaşından büyük olmayan ve orta okul diploması almış bulunurların kabul edildiği bu şubenin tahsil müddeti iki yıldır. Bu şubeden mezun olanlar «5» sınıfı Bölge San'at Okulu Elektrik Şubesi mezunlarının haklarını kazanırlar. Önümüzdeki ders yılı için bu şubelere de Millî Mîdafaa Vekâlet hesabına parasız yatılı talebe alınacaktır. Bunlar için «2» Eylülde bütün vilâyet merkezlerinde orta okul müfredat programına göre Fizik, Kimya ve Matematik derslerinden olmak üzere müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı belgelerle vaktinde Maarif Müdürlüklerine müracaat etmeleri lâzımdır:

- 1 — Dilekçe.
 - 2 — Nüfus hüviyet cüzdanı sureti.
 - 3 — Aşı kâğıdı.
 - 4 — Orta okul diploması veya lise sınıflarından getirdiği tasdikname.
 - 5 — 4 tane 4.5 × 6 büyüklüğünde fotoğraf.
 - 6 — Orta okuldan mezun olduktan veya lise sınıflarından birinden tahsilini terkettikten sonra aradan zaman geçmiş ise polisçe tasdikli hüsnihal vesikası. Gündüzlü girmek isteyenler için imtihan yoktur.
- Bunların 2 Ağustostan 24 Eylül'e kadar Okul Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. «5949» «8073»

kâğıt nakliyesi

Maarif vekilligi devlet kitapları mütedavil sermayesi müdürlüğünden:

8.7.942 tarihinde ihalesi mukarrer iken talib çıkmayan İstanbuldan bir sermaye tahminen 150 ton kâğıdın Ankaraya nakil işi artırma, eksiltme ve ihale kanununun 40 maddesine tevfikân 6.Ağustos.942 Perşembe saat 15 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulü ile yeniden eksiltmeye konmuştur.

Teklif mektuplarının saat 14 e kadar Sultanahmedde Maarif Matbaası dahilindeki Müdürlüğümüz Komisyonuna teslimi şarttır. Ton başına tahmini bedel 60 lira ve muvakkat teminat 675 liradır.

Şartnameyi görmek isteyenlerin mesai saatii dahilinde her gün aynı Müdürlüğe müracaatları ilân olunur. «7804»

Güreş müsahabeleri

(Baştarafı 3/1 de)

Güreşin bir sırasında Makarnacı hasmını çapraz toparlayarak sürdürdü, çapraz zorlu idi, seyirciler heyecana düşmüşlerdi. Kara İbo, yüzde yüz mağlûb olur vaziyete girmişti.

Makarnacı, hasmını Sultan Aziz'in oturduğu yere doğru sürüyordu. Padişah olduğu yerden kalktı. Ne olur ne olmaz diye yana çekildi. Halil Paşa da, alâlacele padişahın koltuğunu kaparak öbür tarafa aldı. Makarnacı, padişah makamını çiğneyerek geçti. Arzını yaz, bu hal karşısında deli divane oldu. Gayri ihtiyari bir kısa ve kesik çığlık attı:

— Ay!!

Bereket versin Kara İbonun imdadına kalem bir çınar ağacı yetişti. Gözü karamış olan Makarnacı hasmını otuz adım kadar sürmüştü. Büküp çengelliyerek yenmeğe çalışıyordu. Fakat bir türlü azılı hasmına çengelli yetiştiremiyordu. İbo, gelip ağaca çarptı ve bu çarpış onu dundurdu ve kurtardı. Çünkü Makarnacının kilidli elleri de ağaca vurarak zedelenmişti. Bu sebeple çapraz sökülüştü.

Güreş, tam beş saat devam etti. Fakat Makarnacı Hüseyin, hasmını

na nazaran daha hâkım güreş yaptı. Akşam olmuştu. Sultan Aziz emir verdi:

— Berabere ayırınız! Başka bir defa güreşlerini ayırd ederler.

Pehlivanları ayırmak üzere Karavasoğlu Koca İbrahim meydana yürüdü. Pehlivanların arasına girdi ve ayırdı. Padişahın iradesini şu yolda tebliğ etti:

— Padişahımız efendimiz, siz berabere ayırmıyorlar. Başka bir zaman güreşinizi ayırd edersiniz!

Makarnacı, debrendi:

— Albe olmaz bel!... Bitmeli bu güreş bel!

Diye söyledikten sonra Kara İbonun ensesine yapıştı. Makarnacı, padişah iradesi nedir bilmiyordu. Derhal Halil Paşa, meydana atıldı. Zaten Sultan Aziz de çekilip gitmişti. Halil Paşa, sert bir lisanla Makarnacıya:

— Pehlivan, bırak güreş!... Ne emrediyorlarsa derhal yap!... Burası saray hümayundur. Kırkıncı nar değil!... Hepimiz padişah kul ve emir kuluyuz.

Deyince Makarnacının aklı başına geldi. Hemen güresi bıraktı. Arzını yaz kalfa, beş saatlik güreş esnasında belki beş kurban adamıştı.

M. Sami Karayel

Z İ R A A T

(Baştarafı 3/1 de)

ya muhafaza etmek te o kadar kolaydır. Meyvalar, ufak bir yerinden bereflenirlerse oralarında çürümeye başlar ve kısa bir zamanda bütün meyveya istilâ eder.

Vaktinde ve dikkatli yapılan bir devşirme, ağacı daima sıhhatli ve mahsuldar kılmaya da bir vasıta olur.

Meyvalar koparılmak üzere sapsıların üzerinde kalmalarına dikkat edilmeli ve meyvalar puslarını muhafaza etmelidirler.

Meyvalar; sabah veya akşamları toplanmalı ve çiy varken veya yağ murlu havalarda bu iş yapılmamalıdır.

Meyvaların iyiliği, vakti ve zamanla toplanmasıyla alâkadardır. Binaenaleyh meyvalar olgunlaşmadan koparılmamalıdır. Sağlam mey

vaların düşmeye başlaması renklerinin açılması ve daha cazibeleşmesi ve tabii büyüklük ve renklerini almaları ve elma, armud gibi meyvalarda çekirdeklerin siyahlaşması ve sapın meyvedan kolaylıkla ayrılması gibi hususlar meyvaların olgunlaşmış olduğunu gösterirler. Yalnız yaz elma ve armudlarını ağaçlarında tamamlanmış olmaları baraklıyarak bunların tam olgunluk zamanlarından bir hafta kadar evvel koparılmaları daha muvafıktır. Çünkü bunlar tam olgunluk hallerinde toplanırlarsa ambalaj ve nakliyyeye dayanamayacakları gibi ağaçta fazlakalırlarsa sularını kaybederek lezzetsiz olurlar. Vaktinde ve dikkatli bir şekilde toplanan meyvalar, meyva sepet veya sandıklarına iyi bir şekilde yerleştirilerek sevki edilmelidirler.

N. G.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Almanlar bir şehir daha aldılar

Vişi Almanlar Stalingrad'a 60 kilometre yaklaştıklarını haber veriyor

Berlin, 28 (A.A.) — Alman kuvvetleri tarafından bildirildiğine göre Rostof batısında Alman kuvvetleri Novocerkask'nın ceneb doğusunda bulunan Rus istihkam hatlarını yardıktan sonra Rusların şiddetle mukavemet ettikleri Bezorgenskaya ya girmişlerdir.

Vişi, 28 (A.A.) — Alman kuvvetleri şimdi, bütün Don nehrinin aşağı kısmını kontrol altına almışlardır. 4 köprübaşı yapılmıştır. Don nehri kıyımında Alman ve Rumen kuvvetleri düşmanı nehrinden öteye atmışlardır.

Alman hava kuvvetleri, söylenildiğine göre, Kafkasyaya giden bütün yolları tahrib etmişlerdir.

Voronejde şiddetli çarpışmalar devam etmektedir. Ruslar durmadan buraya taze kuvvetler getirmektedirler. Bütün karşı taarruzları geri atılmıştır.

Vişi, 28 (A.A.) — Mareşal Von Bock orduları Stalingrad'a takriben 60 kilometre mesafede bulunan Piatı İbsankaia'ya varmışlardır.

Ruslar Rostofun tahliye edildiğini resmen bildirdiler

Londra: «Şarka doğru olan Alman ilerleyişini cenubdaki kadar sür'at ictisab edemedi» diyor

Londra, 28 (A.A.) — Don nehri boyunca pek şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Gece yarısı nesredilen Sovyet tebliği Pazartesi günü Rus kutaatının anudane muharebelenden sonra Rostof ve Novocerkask şehirlerini tahliye ettiklerini bildirmişlerdir.

Rostof şimdi yarı harap bir halde. Timoçenko kuvvetleri her evi bir kale haline sokmuşlar ve ölüncüye kadar çarpışmışlardır. Şehrin zaftına beş gün evvel bildirilmiş olan Almanlar Rus askerlerinin cesaret ve azimlerini övmüşlerdir.

Rostof ile şehir arasında; Tsimlianskta vâsi bir cephe boyunca muharebeler cereyan etmektedir.

Bu büyük mücadelelerin neticesi hâlâ şüphelidir. Almanlar bazı noktalarına yerleşmişlerdir. Ruslar muhkabil hücumlarda bulunmakta ve onları rahat bırakmamaktadırlar.

Stalingrad garbında muharebeler devam etmektedir. Almanlar garbka doğru ilerleyişlerinde cenuba karşı yaptıkları ilerleyiş kadar şiddetle ictisab edememişlerdir.

Almanlar Çir nehrini geçtiklerini iddia etmektedirler.

Moskovaya göre son vaziyet nedir?

Moskova, 28 (A.A.) — Son hafta zarfında Alman ilerleyişini Volga ve Stalingrada doğru bariz bir inkışaf vasfında göstermektedir. Alman kayıplar ağır ise de Ruslar dahi kayıpları ağırdır. Ruslar Voronezde bir köprübaşı kurmuşlardır. Yukarı cenahda Almanlar durdurulmuşlardır.

Mısırda İngilizler tekrar taarruza geçti

Londra, 28 (A.A.) — Dün Mısır'dan haber alındığına göre Pazar akşamı sekizinci ordu taarruza geçmiş ve bazı arazi kazanmıştır. Gazete muhabirleri bunun küçük bir taarruz olduğunu yazmışlardır.

Vişi, 28 (A.A.) — Mısır cephesinde İngilizler taarruza geçmişler fakat atılmışlardır. 22 Temmuzdan beri Mihverler 1400 esir almışlardır.

Memurun muhakemat kanununda değişiklik

Ankara, 27 (Hususi) — Adliye, memurin muhakemat kanunu üzerinde bazı tetkikler yapmaktadır. Bu tetkikler neticesi kanun bugünün ihtiyaçlarına cevap verecek bir hale getirilecek şumul ve muhtevasi itibarıyla daha esaslı bir şekil almış olacaktır. Bu maksadla Vekâletler müesseselerinden mürekkep bir komisyon toplanmış, yapılacak tadilatın nelerden ibaret olacağı etrafında görüşmeler olmuştur. Bu hususta verilen malûmata göre bugün tat

bik edilmekte olan kanun Meşrutiyet devrinde hazırlanmıştır. Bugünkü icab ve zaruretlere uyaktan çok uzaktır. Yapılacak değişiklikler idari ve kazai salâhiyetlerin tek elde toplanmasına bilhassa gayret edilecektir. Bundan bir müddet evvel Meclisten bu hususta çıkan bir tefahî karar ile kanun şumulü daha fazla genişletilmiş bulunmaktadır. Hazırlanacak olan yeni kanun projeksi bütün bu hükümler tedvin edilmiş olacaktır.

Ticaret Vekilinin tetkikleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Ticaret Vekilinin tetkiklerine ve hükümetin istihdaf ettiği gayelerin tahakkuku nu teşhile matuf olarak fevkalâde kazanç vergisi kanunu etrafında serdettiler mülâhazaları dinlemişler. Bu nokta etrafında kat'i bir müteale beyan etmeyen Dr. Behçet Uz, vergi mükellefiyetine faal vatandaşlar arasında adil ve mümkün bir tatbik şekli bulunması hususunun hükümetçe gözönünde tutulduğuna emin olunması lâzım geldiğini işaret etmiştir.

İthalât ve ihracat
Bundan sonra ihracat ve ithalât birlikleri idare heyetlerini kabul eden vekil, üzümlü ve incir satış fiatları ve bu iki mahsulünü bugünkü durumları ile palamut mahsulü etrafındaki mütaleaları dinlemiş, giderilmesi zarurî görülen müşküllerin izafesi için lâzım gelen ve mahallinde verilmesi mümkün olan direktifleri vermiş, hükümet merkezinde hâli icab eden hususların da ehemmiyetle takip olunacağı vâdinde bulunmuşlardır. Bundan başka ihracat ta cirlirini devamlı müşküller karşısında bulunduran yeni ihracat vergisinin tatbikatına taallük eden ve hisarlar Vekâletini ilgilendiren bazı hususların hâli için de delaletlerini vâdetmişlerdir.

Vekil'in sözleri
Konuşmalar sonunda Vekil, birlik azasına hitab ederek birliklerin kurulması maksadlarına işaret ve bu maksadlara sadakat esasını da hâlinde yapılmış olan ve yapılması lâzım gelen hizmetlerin ehemmiyeti üzerinde tevakküf etmiş, bu teşekküllerin istikbalde verimlerini artırmağa matuf düşüncelerinin aynı zamanda birliklerin mesaisinden memnuniyetlerini ifade eden ve birlik azası için talimatları mahiyette bulunan sözlerle toplanmaya nihayet vermişlerdir.

Bu toplantı, sayın Ticaret Vekilinin hükümetçe alınmakta olan ve tüccar, esnaf, müstehlik ve müstahsil sınıflar arasında memleket menfaatini esas tutan bir düşünce birliği yaratmak kudretini taşıyan kararların uyandırıldığı umumi memnuniyet hislerinin ictisabına da fırsat vermiş her sınıf arasında yayılan müteaziyî inanını duyuların en büyüğü müze ve hükümetimize arz edimesi hususunda kendilerinin delâletleri rica olunmuşlardır.

Tütün işleri
Vekil bu sırada bazı tütün tüccarları ile de kısa bir müddet konuşmuş ve kendisine izah edilmek istenilen bazı dilekleri tetkike layık görerek not alınması hususunda talimat vermişlerdir.

Dr. Behçet Uz, bundan sonra halkın hükümete sevgisini ve yalnız halkın menfaati gözetilerek iş-

Havalarıda faaliyet çoğaldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Şartları çok iyi olduğu gibi alınan ilk raporlar da taarruzun başarı ile bitirildiğini bildirmektedir. Aynı gece Holâdadaki hava alanları da bombalanmıştır. Bu hareketler sonunda 29 bomba uçakları üslerine dönmüşlerdir.

Londra 27 (A.A.) — Dün gece İngiliz hava kuvvetlerinin Hamburga yaptıkları saldırı aynı gün uçakla Almanyanaya yapılan hava taarruzlarının şiddetli taarruz olmuştur.

Bu son akına iştirak eden İngiliz uçaklarının sayısı şimdiye kadar Almanların İngiltereye karşı yaptıkları hava saldırılarında kullanılan uçaklardan daha üstün olmuştur.

Alman tebliği
Berlin 27 (A.A.) — Resmî tebliği: İngiltereye karşı yapılan savaşlar sırasında Alman savaş uçakları dün İngiltere cenub kıyısı ve Midlandlar üzerinde askeri bakımdan önemli tesisleri bombalamışlardır. Düşman Manş denizi ve Alman kırsalını çevresinde hava çarpışmalarında altı uçak kaybetmiştir.

Dün gündüz batı Almanya çevreleri üzerinde neticesiz kalan savaşta taarruzlarından sonra İngiliz hava kuvvetleri Hamburg şehri ve civarlarını infialik ve yangın bombaları ile 27 Temmuz gecesi bir bomba sağanağına tutmuşlardır. Sivil halk önemli kayıplara uğramıştır. Büyük kısmı mün hasıran ikametgâh mahallelerinde olmak üzere birçok binalar tahrib edilmiş veya hasara uğramıştır.

Uçak savar ve deniz topçusu ile devriye gemileri taarruz eden düşman hava kuvvetlerinden 37 bomba uçağı düşürmüşlerdir.

Yeni Berlin büyük elçimiz dün Ankaradan ayrıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Şevket Esenalı, orgeneral Asım Gündüz, orgeneral Salih Omurtan, Başvekalet müşaviri Cemal Hüseyin, Hariciye ve Maarif Vekâletleri hususî kalem müdürleri, Ankara valisi ve dostları tarafından uğurlanmışlardır.

Saffet Arıkan İstanbulda iki, üç gün kaldıktan sonra trenle yoluna devam edecektir.

İtilmesi için gelen teşekküllere hükümetin itimadının artması bir samimiyet havası içinde birlikten ayrılmıştır.

Ticaret Vekilisi ögle yemeğini bazı hususi dostlarının davetlisi olarak deniz gazinosunda yedikten sonra muntaka ticaret müdürlüğüne giderek tetkiklerde bulunmuş, işleri az olan memurların daha çok faydalı olmaları yerlerde istihdamları ve bazılarının hükümet merkezine nakilleri hususunda direktifler vermiştir.

Müteakiben üzümlü ve incir tarımı satış kooperatifleri birliğine giden Vekil burada da lâzım gelen talimatı vermiş ve nihayet belediye giderecek işleri etrafında görüşmüştür.

Belediye tarafından bu akşam saat 20,30 da şehir gazinosunda Ticaret Vekilini Dr. Behçet Uz şerefine büyük bir akşam ziyafeti vermiştir.

Japon Başvekilinin yeni bir nutku

«Japonya, İngiliz - Amerikan nüfuzunun Hindistanda yaşamasına müsaade edemez»

Osaka, 27 (A.A.) — Bütün milli enerjinin bundan böyle bir araya toplanması programı cümlesinden olarak yapılan bir tezahür esnasında, başvekil general Tojo, bu münasebetle 20 bin kişiden fazla bir dinleyici küllisi huzurunda bir nutuk irad etmiştir. Bu tezahürde İtalya ve Almanya büyük elçileri de hazır bulunmuşlardır.

General Tojo, Mihver kuvvetleri tarafından elde edilen parlak zaferleri övmüş ve hâlen askeri durumun Üçlü pakt milletlerini doğru dan doğruya birbirine bağlayan gayretlerle müsterek düşmana kat'î darbeyi vurmağa Mihver milletlerini birleştirmiş bulunduğunu belirtmiştir.

Hindistandan bahseden başvekil şöyle demiştir:
Birleşik Amerika ile İngiltereyi yenmeğe kat'i surette karar veren Japonya, İngiliz - Amerikan nüfuzunun Hindistanda yaşamasına müsaade edemez.

Avustralyadan bahseden general Tojo, Avustralya idarecileri faydasız mukavemetlerine ısrar ettikleri takdirde, Japonyanın merhametsizce harekete geçeceğini ve memleketlerini inkıyada mecbur edeceğini söylemiştir.

Tebliğlere göre doğuda vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Sıkı bir işbirliği yaparak ve hava kuvvetlerimiz tarafından desteklenerek geniş bir cephe üzerinde Don nehrine ulaşmışlardır.

Kalaç şimal batısında zirhli teşkilat ve seyir kat'larımız nehrin batısındaki yüksek tepeleri tutmak için Sovyet piyade ve zirhli kuvvetlerinin yaptığı ümitsiz teşebbüsleri alkım burakmıştır. Volga üstündeki düşman işe ve ikmal hareketlerine karşı şiddetli hava taarruzları yapıldığı gibi Stalingrad şimal batısındaki demiryolu hedefleri de durmadan bombalanmıştır.

Voronej köprübaşına karşı Sovyet kuvvetleri tarafından yapılan taarruzlar yeniden kanlı zayıf verdirilmek suretile püskürtülmüştür. Bu şehrin şimal batısında Sovyetler kuşatma muharebelerinde imha edildikten sonra geri kalan düşman kuvvetleri hareket noktalarına kadar püskürtülmüşlerdir. Yalnız bir kolordu kesiminde 10 Temmuzdanberi yapılan çetin müdafaa savaşlarında 751 düşman tankı yok edilmiştir.

Düşmanın merkez cephesi kesimlerinde birinde yaptığı mevzili bir taarruz teşebbüsü esnasında birçok Sovyet taburarı kuşatılmış bulunmaktadırlar.

Alman av uçakları teşkilatları dün 120 Sovyet uçağı düşürmüşlerdir. Alman hava kuvvetleri yalnız üç uçak kaybetmiştir. Bundan başka İtalyan av uçakları da üç düşman uçağı düşürmüşlerdir.

Sovyet tebliği
Moskova 27 (A.A.) — Sovyetlerin Pazartesi ögle tebliği:
26 Temmuz gecesi, kut'larımız Voronej bölgesi ile Tsimlyanskaya, Novoçerkassk ve Rostof bölgelelerinde düşmanla çarpışmışlardır.

Cephenin diğer kesimlerinde bildirilmeğe değer bir şey yoktur.

Almanların zayıflığı
Moskova 27 (A.A.) — 15 Temmuzda kadar son 2 ay içinde Almanlar 2 milyon asker kaybetmişlerdir. Bunların 350 binden fazlası ölmüştür.

Artık Alman yaralılarını gerilere taşımağa trenler kâfi gelmez olmuştur. Yüzlerce Alman askeri tedavisizlik yüzünden ölmektedir.

Stokholm 27 (A.A.) — Von Bock ordusunun elinde hâlen Don cenub kıyısı üzerinde dört köprü başı bulunmaktadır. Bunlardan ilk ikisi Rostov'un hemen batı ve doğusunda ve diğer ikisi de Similiansk ile Rostov arasında.

Azak denizi ile Similiansk arasındaki sahada Alman hava kuvvetlerinin kıymetli yardımı ile çok şiddetli muharebeler yapılmaktadır. Moskovanın tahminlerine göre; Almanların bu kesimlerde bir zirhli

Askeri vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

sahasında cereyan eden müdafaa muharebelerinin Sovyetleri ne kadar ağır zayıflığa uğratmakta olduğuna bir misal olmak üzere 10 Temmuzdanberi yalnız bir Alman kolordusu min takasında 721 Sovyet tankının tahrib edildiğini söylemek kâfi geleceğini bildirmektedir.

Bu tebliğ, İngilizlerin 26 Temmuzda El Alemeyn mevziinin cenub kısmında yeni bir ilerleme teşebbüsünde bulunmuşlarsa da gene püskürtülmüş olduklarını ve 22 Temmuzdanberi devam eden müdafaa muharebelerinde alınan İngiliz esirlerinin 1400 e, tahrib edilen İngiliz tanklarının da 146 ya yükseldiğini ve garbi Avrupa ve Almanya üzerinde Almanlarla İngilizler arasında devam eden muharebelerinin İngilizler için dahi çok zayıflık olduğunu haber vermektedir.

Dünkü Alman tebliğini bu suretle kısaca gözden geçirmemiz sebatsız değildir.

Tebliğde ismi geçen Bataisk şehri Rostofun 12 kilometre kadar cenubundadır ve Almanlarla mütteliklerinin arası ve çok şiddetli taahhüt hareketlerine rağmen Sovyet kuvvetleri bu şehirde iki gün muharebe edebilmişlerdir. Bu hâdise, Sovyetlerin Rostof gib. büyük bir şehri ve askeri üssü kaybettikten sonra dahi metanet ve cesaretlerini kaybetmemiş olduklarını gösterir.

Sovyetler, aynı dövüşme şeklini bu şehrin daha şarkındaki saha ile büyük Don kıyısında ve Voronejde tatbik etmektedirler ve buna göre Mareşal Timoçenko, geniş ve ezici hareketlerle kendi unumi varlığını çok ağır bir surette çok yakından tehdide devam eden Alman cenub orduları grupu karşısında bir hayli zaman kazanmağa muvaffak olacağı da anlaşılmaktadır.

Sayed İngiliz - Birleşik Amerikalılar, zamanında batı Avrupa sahillerine büyük bir çıkarma hareketi yapıp da kuvvetli bir ikinci cephe açabilseydiler ve Almanlarla mütteliklerini o cihetten de tazeyika imkân bulsaydılar Sovyetlerin bu dikkate sayan mukavemetlerinin büsbütün başka bir mahiyet alacağı ve daha mesessir bir hale geleceği de tabii idi.

Birçok diğer stratejik ve teknik sebebler arasında ayrıca vapur buharı dolayısıyla de 1942 de Avrupa batısında ikinci bir cephe açılmak kudretinde olmadıklarını anlaşılmaktadır. İngiliz - Birleşik Amerikalılar Mısır cephesini, Sovyetlerin beklediği ikinci cephe haline getirmek kararını verdiler. Anglo - Saksonların bu kararları sevkölceys bakımdan yanlış ve bu karar neticesinde şimali Afrikadaki Mihver ordusu mağlûb edilmiş olsaydı bile bunun, manevî kısmı hariç olmak üzere, Sovyet cenub ordularının üzerine çöken ağır yükü hafifletmek te hiçbir tesiri olamazdı. Hem, müttelik orduların umumi heyeti üzerinde müessir olan Alman başko mutanlığın kat'i netice sahasında büyük bir sevkölceys muvaffakiyeti elde etmek için hasımlarının büyük kuvvetlerini hayli uzak hareket saharalarında bağlayacak binnibe küçük ölçüde bir muvaffakiyet-sizliğe hattâ bilizilim rıza gösterceğine de şüphe yoktur. Halbuki İngilizler bunu yapamamış oldukları gibi bugün El Alemeyn mevzilerinde Mihver kuvvetlerinin karşısında pek emniyetli olmayacak bir durumu muhafaza etmektedirler ve Mihver kuvvetlerini bu mevzilerden sürüp çıkarabilmek çarelerini bile hîz bulamamışlardır.

Anlaşılmatıyan nokta, İngiliz - Birleşik Amerikalıların, bilhassa Japonların Uzakdoğuda ve Hind Okyanusunda âdeta hareketsiz gibi bir halde durdukları bu mevsimde bu çareleri niçin bulamadıkları ve bununla birlikte İran üzerinden şimali Kafkasyaya bilhassa bazı İngiliz - Amerikan zirhli ve motörlü birliklerle tayyare kuvvetlerini göndererek, mareşal Timoçenkoya niçin yardım edemediklerindedir.

Bunun sebebi, herhalde ne Japonların bugünkü durgunluklarından ani olarak sıyrılıp tekrar harekete geçeceklerinde, ne de Hindistanda ki şüpheli vaziyetin oradan kuvvet ayırmağa imkân bırakmamasında olsa gerektir. Bu sebeb, harb malzeme ve vasıtalarının kıymetli büyük olmakla beraber daha büyük kıymetin bunları kullanacak personel ve bu personele sevk ve idare edecek küçük, orta ve balthasa büyük komuta heyetlerinde olduğu, aynı zamanda, para; malzeme ve vasıta ne kadar bol olursa olsun orduların, kıymetli olmak şartıyla çabuk meydana gelebilecekleri noktasındadır.

K. D.

Türk Basın heyetinin Almanyadaki tetkikleri

Berlin 27 (A.A.) — Türk basın heyeti, Klopp müstahkem şatosunu ziyaret ettikten sonra Frankfurtan Wiesbaden hareket etmiş ve Bad Kreuzmache'a gelmiştir. Türk misafirler, Niederhausen'de Moszlannın bağlarını ve şaraphanelerini ziyaret etmişlerdir. Bundan sonra Hundersueck ve Treve yolu ile seyahatine devam eden heyet, Luxemburga gelmiş, Pazar günü şehri ziyaret etmiştir. Öğleden sonra Sedan'a hareket edilmiş ve Fransa seferinde Maginot hatının Almanlar tarafından ilk yapıldığı yer olan büyük Montmedy istihkamları gezilmiştir. Seyahate Reims üzerinden devam edilmektedir.

Suikast davası
(Baştarafı 1 inci sayfa)
Birinci ceza dairesinde tetkikine başlanacaktır.

Hâdise ağırcıyı müstehkim ve mevküflü bulunduğundan terihan tetkik edilecek bir karara varılmaktadır.

kolordu, 10 piyade tümeni ve 600 uçağı vardır.

Yalnız Similiansk'ta, müstahkem köprülerden geçmeğe çalışan 200 tank nehrin batı kıyısında toplanmış bulunmaktadır.

Alman hususi kuvvetleri de Don nehri karşısında Stalingrad önüne enişmeğe muvaffak olmuşlardır.

Alman askeri mütehassıslarının bildirdiğine göre; dün Voronej kesiminde Ruslar durmadan savaş hatına piyade, tank ve topçu kuvveti olarak taze itiyatlar sevk etmişlerdir. Buradaki Rus baskısı emtiasa, na dercede kuvvetli olarak vasiflandırılmaktadır.

Manisa 27 (A.A.) — Eğinin en mühim istihkam maddelerinden birini teşkil eden çekirdeksiz kuru üzümün büyük bir kısmını yetiştiren Manisada bugün ilk çekirdeklessiz kuru üzüm Manisanın Çomaklı köyünden Ali Çekici ile Ahmed Sayman tarafından borsaya getirilmiştir ve tüccardan Durmuş Akis tarafından kilosu 60 kuruştan satılmaktadır. Bu münasebetle borsa binası bayraklarla ve çiçeklerle süslenmiş ve ilk satışta valî ve parti vilâyet reisî ve bir çok davetliler hazır bulunmuşlardır.

Gizli Hind radyosu
Ankara 27 (Radyo gazetesi) — Gizli Hind radyosu, halen Mihver memleketlerinde dolasmakta olan Hind milliyetperverlerinden Bozenin yeni bir beyannamesini neşretmiştir.

Boze bu beyannamesinde, Hindliler için itiyar edecekleri üç şık mevcut olduğunu söylüyor ve diyor ki:

1 — İngilizle işbirliği yapmak. Bu şık bizi ölüme sürükleyecektir.

2 — Bitaraf kalmak. Bu da hiç bir fayda temin etmeyecek ve gayemize ulaşamayacaktır.

3 — Mihverin yardımını kabul etmek. Bizi istikbalde kavuşturacak yegâne yol budur.

Hüsrev Gere de Berlinden ayrıldı
Berlin, 28 (A.A.) — D. N. B. nin bildirdiğine göre memleketine dönmekte olan Hüsrev Gere de dün akşam Berlinden hareket etmiştir. İstasyonda Hitler ve Hariciye Naziri Von Ribbentrop namlarına birer müessesî tarafından selâmlanmıştır. Devlet dairesleri seferi, ordu donanma müessesileri, kordiplomatik tarafından uğurlanmıştır.

Gedikpaşa: Yazlık
AZAK sinema bahçesinde
Her akşam: Profesör
ZATI SINGUR
Temsillerine muvaffakiyetle devam ediyor. Temsiller tam saat 9 da başlar.

NEVİN HASAN CEVİZ YAĞI

Güneşin ve denizin saf ve yakıcı güzelliklerini cildin derinliklerine nüfuzunu temin ile sıhhat ve hayat fışkıran tunc gibi esmer ve cazibi ruh bir renge tahvil ettirir. **HASAN DEPOSU ve ŞUBELERİNDE ŞİŞESİ 60 BÜYÜK ŞİŞESİ 100 KURUŞ.**
HASAN GÜNEŞ PUDRASI ceviz yağının evsafına haizdir. Cazibeyi ve güzelliği ziyadeleştirir. Gençlerin hayat arkadaşısıdır. Kutusu 50, büyük 90 kuruştur.



BAYANLAR VE BAYLAR

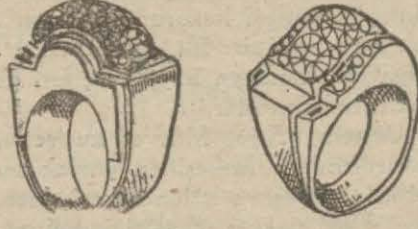
Müessesemizde daima KADIN ve ERKEK kol, ceb saatleri, masa, duvar saatleri, altın ve platin nisan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü ÇİÇEK ve PLAKLAR ve yeni «Şevaliye» yüzüklerinin zengin çeşitlerini bulduğumuzu bildirmekte şeref duyuyoruz.

No: 10
58 Elmas, 7 Pırlanta
25 Lira

SINGER

Saat mağazaları

A D R E S : İSTANBUL, EMİNÖNÜ CADDESİ No. 8



No. 33
5 Pırlanta
12 Elmas
400 Lira

No. 18
2 Pırlanta
24 Elmas
280 Lira

İLÂN

Satmakta olduğu eşya üzerine etiket koymamak suretiyle milli korunma kanununa muhalefetten maznun Kadıköy Rasımpaşa mahallesi Misaki Milli cad. deski 111 sayda sebzece Necip oğlu Meh. med Aksan, Üsküdar milli korunma mahkemesinin 4/7/942 tarih ve 161/137 sayılı kararı ile 16 lira 60 kuruş ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Hükümsüz otomobil plâkası

8/11/939 da ahara sattığım eski 1754 yeni 1773 sayılı taksit, o tarihte müstehrisi tarafından hurda suretiyle başkasına satılmış ve mezkûr numaralı plâkalar kaldırılıp yok edilmiştir. Zikrolunan numaralı plâkaların hükmü olmadığını ilân ederim.

Knadlos Aslan oğlu

İŞÇİ ALINACAK BÜYÜKDERE KİBRİT FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Kibrit fabrikası için aşağıda yazılı şartlar altında erkek, kadın ve çocuk işçi alınacaktır.

- 1 — Tekmil fabrika işçilerine iş günleri parasız sıcak öğle yemeği verilir.
- 2 — Ücretler:

a) Erkek işçilere:

Normal mesai saatleri için erkek işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre saat başına ücret hesabına günde 100 kuruştan 170 kuruşa kadar.

b) Kadın işçilere:

Normal mesai saatleri için kadın işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre 75 kuruştan 110 kuruşa kadar.

c) 12 yaşından 16 yaşına kadar olan erkek ve kız çocuklara:

Normal mesai saatleri için çocuk işçilere saat başı ücreti hesabına 65 kuruş.

d) Tahmil ve tahliye, avlu işçileri:

Bu kabil işlerde çalışanlara işin mahiyetine göre 150 kuruştan 170 kuruşa kadar.

e) Fazla mesai ücretleri:

Koordinasyon heyeti kararile fabrikanın günde yapacağı 3 saatlik fazla çalışmaların % 30 zammı ilâve edildikten normal mesai ile 100 - 170 kuruşa kadar, ücret alan bir işçiye 150 den 250 kuruşa kadar; 75-110 kuruşa kadar alan bir işçiye 110 - 160 kuruşa kadar, 65 kuruş alan işçiye 95 kuruş, 150 - 170 kuruşa kadar alan işçiye 220 - 250 kuruşa kadar gündelik verilecektir.

3 — Kanunî vergiler işçilere aid olmak üzere ücretler, fabrika dahil tahminatnamesinde yazılı hükümlere göre her 15 günde bir ödenir.

4 — İşçiler, yatacak yerlerini kendileri temin ederler.

5 — Talip olanların Büyükdere'de Büyükdere - Bahçeköy yolu üzerindeki kibrit fabrikası müdürlüğüne nüfus tezkereleri ve altı fotoğrafı beraber müracaat etmeleri ilân olunur.

TESVİYECİ, TORNACI, FREZECİ ALINACAK

Kibrit imâl eden dairelerde veya fabrika tamirhanesinde makinist ve makinist muavini olarak çalışmak üzere birinci sınıf tesviyeci, tornacı ve frezeceye ihtiyaç vardır. Fabrikada yapılacak imtihan neticesinde gösterecekleri ehliyete göre maaş veya saat başı ücretleri tayin edilecektir. Talip olanların vesailikle birlikte Büyükdere'deki kibrit fabrikası müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesene ve hem de sıhhatinize faydalıdır. **BİR KUŞTUYU YASTIK 2 LİRADIR**

Yataklar, yorganlar da pek ucuzdur. adres: İstanbul Çakmakçılar, San. dalayollar sokak Ömer Bali oğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

Türkiye Cumhuriyeti

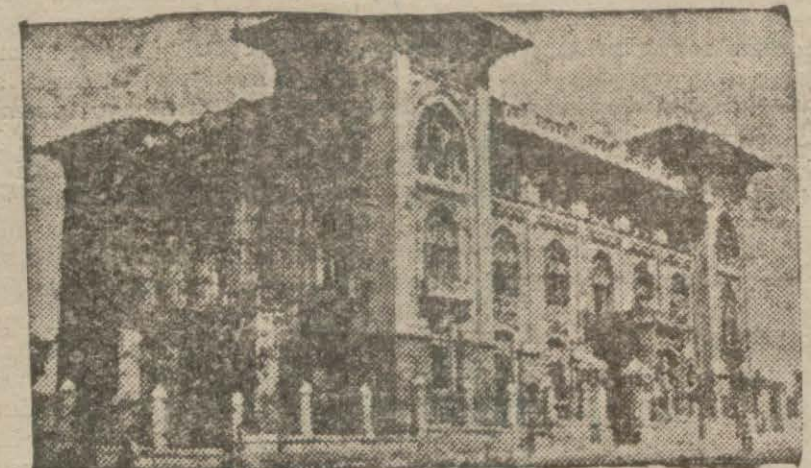
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri



PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1-000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir

Kur'alar sene 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Ziyad T. Ebüzziya

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLILIGIL

Belediye işe müdürlüğü ve mürakabe komisyonu işlerini devir alıyor

(Bastarak 1 inci sayfada)

Çağımız izzahına nazaran, şimdikiye kadar bölge işe müdürlüğünün yaptığı işlerle belediye iktisad müdürlüğü meşgul olacak, fiat mürakabe komisyonunu yerine de vilâyet meşgul olacak, öğleden sonra belediye devralınacaktır.

Belediye iktisad müdürlüğü dördüncü Vakıf hamamının ikinci katındaki kısmında çalışacaktır. Daimi encümeni de sabahları fiat mürakabe komisyonunun bulunduğu büroda işe ve mürakabe işleriyle meşgul olacak, öğleden sonra belediye devralınacaktır.

Belediye iktisad müdürlüğü dördüncü Vakıf hamamının ikinci katındaki kısmında çalışacaktır. Daimi encümeni de sabahları fiat mürakabe komisyonunun bulunduğu büroda işe ve mürakabe işleriyle meşgul olacak, öğleden sonra belediye devralınacaktır.

Belediye iktisad müdürlüğü dördüncü Vakıf hamamının ikinci katındaki kısmında çalışacaktır. Daimi encümeni de sabahları fiat mürakabe komisyonunun bulunduğu büroda işe ve mürakabe işleriyle meşgul olacak, öğleden sonra belediye devralınacaktır.

Belediye iktisad müdürlüğü dördüncü Vakıf hamamının ikinci katındaki kısmında çalışacaktır. Daimi encümeni de sabahları fiat mürakabe komisyonunun bulunduğu büroda işe ve mürakabe işleriyle meşgul olacak, öğleden sonra belediye devralınacaktır.

Belediye iktisad müdürlüğü dördüncü Vakıf hamamının ikinci katındaki kısmında çalışacaktır. Daimi encümeni de sabahları fiat mürakabe komisyonunun bulunduğu büroda işe ve mürakabe işleriyle meşgul olacak, öğleden sonra belediye devralınacaktır.

SÜMER BANK UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN: Mühendis ve muhasebeci alınacak

Bankamız Etüd Tesis Heyeti Müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan montaj şekilleri ve konstrüksiyon kısmı için bu gibi işlerde tecrübeli 2 makine ve bir elektrik mühendisi ve iki tecrübeli muhasebeci alınacaktır.

Askerlikle ilgili bulunmayan taliblerin hal tercümeleri ve diploma suretleriyle Sümerbank Etüd Tesis Heyeti Şubesi Müdürlüğüne müracaatları.

Beton arme köprü inşaatı ilânı Nafia Vekâletinden:

1 — Seyhan vilâyeti dahilinde ve Adana - Karaisalı yolunun 19 + 000 metrekilometresinde betonarme olarak inşa edilecek Çakıt köprüsü inşaatı 150.000 lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltmeye 7.8.942 tarihine müsadık Cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti şose ve köprüler reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye müteallik evrak 750 kuruş mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — İsteklilerin tatlı günleri hariç olmak üzere eksiltme tarihinden en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklere dair ehliyet vesikası almaları lazımdır.

5 — Eksiltmeye iştirak edecekler dördüncü maddede yazılı vesika ile 942 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve 8750 liralık mukavvat teminatlarını havı olarak 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hasırlayacakları kapalı zarfı, mîknel maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «5500 7778»

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?
MAJİK SAÇ EKSİRİ
Kullanınız, tesirini derhal görürsünüz

ÇAMAŞIRCI ARANIYOR

Anadolukavağı hastanesi başhekimliğinden: Hastanemiz için bir çamaşırcı kadma ihtiyaç vardır. Ayda maktuan yirmi beş lira ücret verilecektir. İsteklilerin hastane başhekimliğine müracaatları.

Üsküdar As. Ş. Başkanlığından:

1 — Ankarada Ordu Hastabakıcı İhtisarsız okuluna 939 yılında olduğu gibi bu sene de yeniden talebe alınacaktır.

2 — Kaydı kabul için en az orta okulu ikmal etmiş olan bayanlardan 16 yaşından küçük, 22 yaşından büyük olmamak üzere istekli olanlar şerahlı öğrenme üzere derhal subeye müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (557 7859)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den

Muhammen bedeli 1257 (bin iki yüz cilli yedi) lira 10 (on) kuruş olan muh. telif ems, eb'at ve miktarlarda 9 (dokuz) kalem demir maden vidası (9.Ağustos. 1942) Perşembe günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 94 (doksan dört) lira 29 (yirmi dokuz) kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevî zarf, larını aynı gün saat (14.30) on dört otuz kadar komisyon reisliğine veremeleri. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (7870)

Askeri Fabrikalar Satınalma Komisyonundan

Muhafız eratımız için Ağustos 942 içinde verilecek 250 Kg. kuru soğan, 500 Kg. patates, 400 Kg. taze fasulye, 400 Kg. patlıcan, 500 Kg. domates açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Evsaf şartnamesi her gün komisyonun da görülebilir.

Tahmin edilen fiat 496 liradır. Teminat akçesi 37,5 liradır.

Taliblerin 4 Ağustos 942 Salı günü saat 15.30 da teminat makbuzu ile Salı pazarında askeri fabrikalar satın alma komisyonunda bulunmaları. «7674»

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan

Cinsi	Miktarı		Muhammen fiyatı	Muvakkat teminat
	Az	Çok		
Lâhana	10.000	13.000	9.50	
Havuç	10.000	13.000	7	222 L.
Pancar	10.000	13.000	5.5	

Tıp Fakültesi tecrübe hayvanları için yukarıda miktar ve neveleri yazılı üç çeşid sebze 3/VIII/942 Pazartesi günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltme ile alınacaktır.

İsteklilerin 1942 yılı Ticaret Odası kâğıdı ve teminat makbuzları ile gelmeleri. Şartname Rektörlükte görülür. «7712»

İstanbul hava mîntika depo âmirliğinden:

Hava birlikleri ihtiyacı için dört bin çift er fotini pazarlıkta satın alınacaktır. İsteklilerin kat'î teminat tutarı olan yedi bin beş yüz lirayı Bakırköy Mal. müdürlüğüne yatırarak makbuzları ile birlikte 3.8.942 Pazartesi günü saat 11 de Yenipostahane karşısında Büyük Kınacıyan Han ikinci kat No. 9/10 da Hava Satınalma komisyonunda bulunmaları. «7902»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli «21600» lira olan takribî sikleti 120 ton kazan tuğlasının 11.8.942 Salı günü saat 15 de Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım satınalma komisyonunda kapalı zarfı ile eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «1620» lira olup şartnamesi her gün iş saati dahilinde mezkûr komisyonun bedelsiz alınabilir. Resimleri de komisyonun da görülebilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesikalarla birlikte teklif mektuplarını eksiltmenin yapılacağı belli gün ve saatte bir saat evveline kadar adı geçen komisyonun vermeleri. «7855»

1 — Tahmin olunan bedeli 43260 lira olan 35.000 kilo zeytinyağının, 3 Ağustos 942 Pazartesi günü saat 15 de pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı 3244 lira 50 kuruş olup şartnamesi her gün komisyonun 216 kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonun da bulunmaları. «7875»

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her neviden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık koşumluk ve kasablık hayvanlarıyla her çeşid emtiayı ancak 12 Ağustos 2004 açılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski HAYVAN VE EMTİA panayırında tedarik edilecek mümkündür. Panayır her senekinden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnaflarımızın istirahatleri temin edilmiş bulunmaktadır. «8004»

İstanbul hava mîntika depo âmirliğinden:

1 — Hava birlikleri ihtiyacı için 18 adet 500 kiloluk ve bir adet 200 kiloluk başkılı pazarlıkta satın alınacaktır. İsteklilerin kat'î teminat tutarı olan 990 lirası, Bakırköy malmüdürlüğüne yatırarak makbuzları ile birlikte 6.8.942 Perşembe günü saat 11 de Yeni Postahane karşısında Büyük Kınacıyan han ikinci kat No. 9/10 Hava Satın Alma Komisyonunda bulunmaları.

2 — Fenni ve hususî şartnameler komisyonun da öğrenilebilir. «8004»